ÇARŞAMBA
9 EYLÛL 1931
6 ncı sene, No. 2004
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Hakimiyet

Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

9 Eylûl bütün bir vatanın kurtuluşudur

Gazi ve İzmir

Millî mücadele tarihinde İzmirin müstesna bir vaziyeti, hususî bir manası vardı. İşgal musibetine uğrıyan İzmir; Türk milleti için sadece esir bir şehir değil, tahakkuku için bütün millet tarafından, ant içilen bir fikir, bir ruh, bir ideal olmuştu.

Reşit ve kabiliyetli milletlerde hassasiyetin derecesi pek yüksek olur. Çok defalar galiplerin ölüm tehditleri, kuvvetlerin kahir tesirleri bile onları her vaziyet önünde eğilmeğe icbar edemez. Unutmamalı ki milletlerin maddî kuvvetleri yanında bir de manevî kuvvetleri, ruhî hasletleri vardır. Bu iki kuvvet biribirini itmam etmedikçe, ayrı ayrı bir kıymet ifade edemezler. Hele ruhî kuvvetler asla ihmale gelmez. Bütün hüsnü niyetlere rağmen muvafık ve mantıkî sayılan bir çok politika konbinezonlarının başarılmamasının en kuvvetli sebebi, bahsettiğimiz psikolojik tesirlere kıymet verilmememesidir.

Umumî harbin talii anlaşılmıştı: Kahraman ordumuzun emsalsiz fedakârlıklarına rağmen neticede mağlûplar zümresinde kalmıştık. Türkiye; taliin bu tecellisi karşısında eğilmeğe razı olmuş, az çok âdilâne bir mağlûbiyet sulhu imzalamak için silâhlarını indirmişti. Halbuki onun bu samimî muvafakati galipler karargâhında âyni samimiyetle görülmemiş, ona, hak etmediği, lâyık olmadığı muameleler yapılmıştı.

Türk milleti yalnız, haricin ve galip orduların tazyiki altında kalmış değildi. Haricî düşmanlarla el ele veren saray ve hükûmetinin caniyane politikası da Türk vatanına feci âkibetler hazırlıyordu. Biri diğerinden acıklı olan bu mütevazi tazyikler, elbette millî ruh üzerinde tesirsiz kalamazdı. Memleketin şurasında, burasında tezahür eden alâmetler, ruhlarda bir fırtına kopacağını hissettiriyordu. İzmirin füzulî işgali neticeyi tacil etmişti. Bu haber; sârî bir heyecan, infial ve teessür halinde bütün milletin ruhunu sarsmıştı. İzzeti nefsinden, gönül evinden vurulan Türk milleti, adaletsizliğe karşı gelmek için büyük reisinin etrafında toplandı. Artık İzmir, onun için mukaddes bir parola bir mihrap, bir kıble olmuştu. Onu kurtarmadan kılıcını kınına koymıyacaktı. Nihayet 1922 senesi eylûlünün dokuzuncu günü, bu gaye tahakkuk etmişti.

Geçenlerde bu sütunlarda yine yazmıştım: Gazi, daha 26 ağustos taarruzundan bir kaç gün evvel bile kahraman ordumuzun hangi istikametlerde ilerliyerek, nerelerde muharebe vererek kaç günde İzmire varabileceğini hesap ve tesbit etmişti.

Hiç unutmam; İzmire girmeden bir gün evvel, yani eylûlün sekizinci günü idi. Gazi baş kumandan, büyük Erkâni Harbiye Reisi, Garp cephesi kumandanı ve karargâhları, Kadife kaleden İzmiri ve Akdenizi temaşa için akşam üstü Nif'ten hareket etmişlerdi. Bütün ruhlar; heyecanlı bir raşe içinde bulunuyordu.

Bir aralık Gazi sordu:

— Nasıl, dediğimiz günde İzmire gelebildik mi, hesabımız doğru çıktı mı?

Cevap verdim:

— Hesabınız doğru çıkmadı, Paşam. Taarruzun on beşinci günü İzmire gireceğinizi hesap etmiştiniz, halbuki on dört günde varmış oluyorsunuz!

Dürbün ellerde, herkes Kadife kaleden İzmir şehrini, Akdenizi, denizdeki dost ve düşman gemilerini seyre dalmıştı. İşte Gazi baş kumandan da büyük, sabit bir dürbünle ayni noktaya bakıyordu. Dikkat ettim: Onun daima kuvvet ve mâna dolu olan gözleri nemli idi. Ben o kadar eminim ki, Gazinin mavi gözleri, Kadife kaleden, Akdenizin mavi sularını kucakladığı zaman, o; kazandığı büyük zaferi, bu zaferin ona temin edeceği ebedî şerefi değil, bu şerefli zaferden sonra yapacağı inkılâp hareketlerini düşünüyor, Türkiyenin siyasî ve içtimaî hayatında bu hareketlerin doğuracağı mes'ut neticeleri, inkişafları daha o zaman görüyor ve seviniyordu!

Siirt meb'usu
MAHMUT

İzmirin kurtuluşunda bugün Cümhuriyet Türkiyesinin kurtuluşunu selâmlıyoruz..

İzmir ve.. Akdeniz kıyısı, daima ileriye koşan Mustafa Kemal evlâtları için ilk merhalenin fethi ve yeni Türkiyenin bina edilişidir

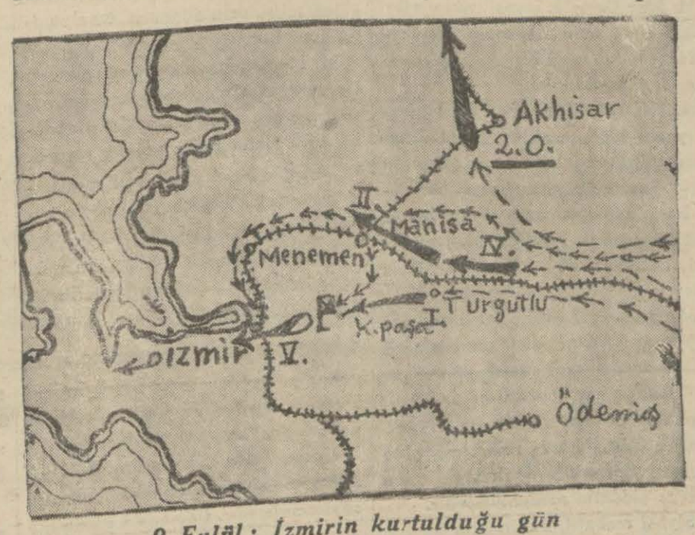

9 Eylûl: İzmirin kurtulduğu gün

Türk orduları dokuz sene evvel bugün, anavatanı dört sene kasıp kavuran istilâ sürüsünü İzmirde denize döküp boğdu. Onun için dokuz eylûl yalnız İzmirlilerin değil, bütün bir anavatanın kurtuluş günüdür. İzmirin kurtuluş sevincine bütün memleketin de iştiraki mazhariyeti bundandır. İlk defa İzmire giren düşman ayağı, gene İzmirde ve bir daha gelememek üzere tamamen kırıldı.

Askerî muharririmiz diyor ki..

Askerî muharririmiz Ali Rıza Beyin, 9 eylûl harekâtına ve tamamlanan taarruza ait yazısını bu münasebetle berveçhi âti kaydediyoruz:

İzmirin Kurtuluşu
Dumlupınardan İzmire
31 Ağustos — 9 Eylûl

Gazi başkumandanın 26 Ağustosta Kocatepede üfürdüğü sur ile Dumlupınar mahşerinde, 30 Ağustosta, kopardığı kıyameti, 26 - 30 Ağustos günleri bu sütunlarda anlatmağa çalışmıştık..

Güzel İzmirin kurtulduğu bugüne, 9 Eylûle, ait hatıramızı da bugün, o mes'ut günün onuncu yılına bastığı gün, anlatmağa çalışacağız. Şu kadar ki, bu millî büyük dramın son mes'ut safhasını teşkil eden bu harekâtı takip edenleri, yarısı kopuk bir sinema şeridi seyreder gibi bir vaziyette bırakmamak için 31 Ağustostan 9 Eylûle kadar ki hâdiseleri de hülâsa etmeği münasip gördük..

* * *

31 — Ağustosta:

Dün, 30 Ağustosta, kopan kıyametin mahşerini gündüz gözile bir kere daha seyreden Gazi, Fevzi ve Ismet Paşalar, (Çalıköy) de yanık bir evin avlusunda kırık bir kagni arabasının ötesine, berisine ilişiver

(Devamı 4 üncü sahifede)

Gazi Hz.

Dün sabah Yalova'dan şehrimizi teşrif buyuran Gazi Hazretleri akşam Sakarya motörü ile Boğaziçinde bir tenezzüh icra etmişler ve Beylerbeyi sarayında bir müddet istirahat ettikten sonra sekizde Dolmabahçe sarayına avdet buyurmuşlardır.

Hakimiyet Ve Inkılâp

Fırka içinde yeni cereyan var.. diyenler fırkayı bilmeyenlerdir

Dün Hâkimiyeti Milliye Baş muharriri Bolu meb'usu Falih Rıfkı Beyden şu mektubu aldık:

"Son Posta,, da bir kaç günden beri "Ankarada yeni bir cereyan,, başlığı altında yazılar çıkıyor ve satırlar arasında sık sık "Hâkimiyeti Milliye,, nin ismi geçiyor.

"Hâkimiyeti Milliye,, Cümhuriyet Halk Fırkasının gazetesidir ve bu gazetede Cümhuriyet Halk Fırkası reislerinin ve programının düsturlarına zıt neşriyatta bulunmak kimsenin hakkı değildir. "Hâkimiyeti Milliye,, nin neşriyatına her zaman ve yalnız bir tek fikir cereyanı hâkimdir: Bu cereyan Türk inkılâpçılığıdır.

"Son Posta" nın yazılarının hepsini tekrar okuyup bugün, yarın cevaplarımı vereceğim.. Şimdilik "Son Posta,, şunları bilmelidir:

1 — "Hâkimiyeti Milliye,, de Halk Fırkasının inkılâpçılığına zıt değil, yarım aykırı fikirler bile müdafaa edilemez.

2 — "Hâkimiyeti Milliye,, Halk Fırkası programının ana esaslarına uygun bütün fikirlerin münakaşası için serbest bir kürsüdür.

"Hakimiyeti Milliye,, nin bazı yazılarını okuyup bunu yeni bir cereyan zannedenler, hiç bir zaman Türk inkılâbını anlamamış olanlar, fırkanın reislerini ve fikir adamlarını tanımamış olanlar, Halk Fırkasının programını okumamış olanlardır.

Falih RIFKI

Perdenin arkası..

Mücadele değil, muvazaa!

Vatandaşların huzur ve sükûnunu ihlâl ve ifsada hiç bir zaman imkân ve inkişâf verilemez..

Mücadele.. adıyla çıkan ve ancak 12 saat süren bir ömürden sonra tatil edilen gazete naşirleri hakkındaki takibat devam etmektedir.

Bu gazetenin mesdut Yarın gazetesi sahiplerinin maskesi olduğu resmî tahkikat ile teyit edilmiştir. Esasen resmî tahkikat bir taraftan devam ederken gazeteyi eline alan her kesi

— A.... Bu Yarın..

diyordu. Gazetenin tabı, tertibi, elemanlarının çoğu ve bütün şekli tertibi Yarının tipkısı idi. Yarın da çalışan Muzaffer Muhiddin, Üzeyir Avni, Başmürettip Hamit Beylerin bu gazetede sahiplik ve diğer vasıflar ve vazifeler almaları da Yarın'daki ruh ve ifadenin burada da hâkim olduğuna veya olacağına şüphe bırakmıyordu.

Mesdut Mücadele gazetesi ile alâkadar olduğu Vilâyet tarafından tahakkuk ettirilen Yarın gazetesi başmuharriri

Arif Oruç Bey

Vilâyetin bu hususta gösterdiği tayakkuz ve basiret yerinde olmuş ve yeni Matbuat Kanununun ruh ve ifadesine temamen tetabuk eden bir hareket temin edilmiştir. Kanunun valilere verdiği gazete kapatma salâhiyeti bu itibarladir ki tam zamanında, yerinde ve bihakkın tatbik olunmuştur. Kanun muhalefeti, fikir serbestliğini tahdit etmiyor,ancak bu nevi muvazaaların, vatandaşların huzur, ve memleket emniyeti dahiliyesini sarsacak ve fikirleri binbir safsata ile tağşiş ve ifsat edecek teşebbüsleri menediyor. Mücadele Yarın ve Yılmaz gazetelerinin kendilikle-rinden tatilinden sonra huzur, sükûn ve nezakete kavuşan vatandaşların müfekkirelerindeki bu istirahat ve memnuniyeti ihlâl edebilecek bir teşebbüstü, ve... daha ilk nüshasile bu havayı yaratmak istidadını tezahür ettirmişti. Bu niyetlerle ve muvazaa yolu ile çıkarılan bir gazetenin kanunî ve yerinde olan tedbirlerle izale edilmiş olması hiç şüphe yok ki sadece Türk vatandaşlarının selâmeti fikirlerini muhafaza ile kalmıyacak, "hürriyeti matbuat" mefhumunun takviyesine bir kat daha fırsat vermiş olacaktır. Türk efkârı u-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Recep Beyin seyahati

İzmir Fırka teşkilâtı teftiş ve tetkik edilecek..

Fırka umumî kâtibi Istanbulda fırka programı ve teşkilâtı için de bir konferans verecek..

C. H. Fırkası kâtibi umumisi Recep B. dün fırka merkezine gelerek bir müddet meşgul olmuştur.

Recep B. bu ay nihayetinde garp vilâyetlerimizde bir tetkik ve teftiş seyahatına çıkacak ve İzmir fırka işleri ile yakından temas edecektir. Recep B. İzmire kadar güzergâhtaki bütün vilâyetlere uğrayarak tetkikatta bulunacaktır. Recep B. İzmirde yeni fırka reisi ile görüşecek, mesaisini tetkik edecektir. Bu seyahat bir ay kadar devam edecektir. Recep B. İzmire gitmeden evvel şehrimizde fırka programı ve fırkanın umumî hatları etrafında umuma mahsus olmak üzere bir konferans verecektir. Konferansın zaman ve mekânı henüz katiyetle tayin edilmemekle beraber 15 gün sonra ve Darülfünun konferans salonunda olması çok muhtemeldir.

Recep B. konferansını bir defa da bitiremezse, İzmir seyahatından avdette ikinci konferansını verecektir.

Bu hususta hazırlıklar yapılmaktadır.

Ali Bey

Afyon Karahisar meb'usu ve fırka grup reisi Ali B. Ankaradan şehrimize gelmiş ve iki gün kaldıktan sonra Yalovaya gitmiştir.

Ali B. tekrar şehrimize gelerek fırka umumi idare heyeti içtimaларına iştirak edecektir.

C. H. F. Umumî Kâtibi Recep Bey (üt hya)

Eczacılar mevcut iki teşekkülü birleştiriyor

Dün toplanan altı aylık kongrede muhtelif meseleler de görüşüldü

Türkiye Eczacılar cemiyeti heyeti umumiyesi altı aylık kongresi dün C. H. Fırkası Beyoğlu merkezinde eczacı Mahmut Celâl Beyin riyasetinde toplanmıştır. Farmakologlar birliği azası da cemiyetin fahrî azası sıfatile içtimada bulunmuşlardır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Faşist Izciler

Dün akşam Rados'a hareket ettiler

Evvelki gün şehrimize gelen faşist izcileri dün sabah saat 9 da Galatasaray ve İtalyan mektebi izcilerinin refakatinde kafile halinde vapurdan çıkarak, şehrin şayanı temaşa yerlerini gezmişlerdir. Bu meyan da Edirnekapı ve Yedikule surları da gezilmiş ve bunlar hakkında G. Saray izcilerinden malûmat alınmıştır. Bundan sonra Yedikuleden trene binilerek Floryaya kadar bir ge-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

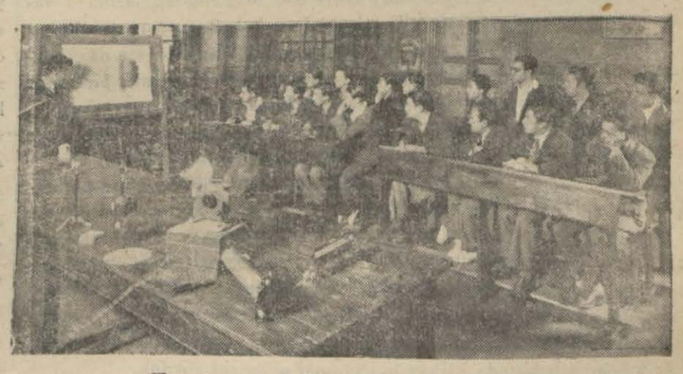

Feyziye talebesi Fizik d rsinde

(Mekteler v zısı altıncı sahifemizdedir)

KARA BIR GÜN

Istanbul nasıl işgal edildi?

Aziz Hüdayi

Şarap adasının çocuğu

Biz Sakızı silâhlarımızla aldık. Silâhların gözü ve kalbi yoktur

Ey büyükFransız, büyük insan.. Bunları niçin bize naklediyorsun? Türkün insanlığını anlamak ve canavar ruhlarda insanlığa hürmet uyandırmak Fransanın menfaatlarını korumak için mi?

Heyhat, aziz, Piyerloti, zaif sesiniz hiç birşey yapamıyor, hatâ bütün cihanın ezberlediği kitaplarınızdan bir satır bile okumayan Fransızlar var!

Viktor Hogo'ya

Büyük edip!

Eserlerini okudum.. Hepsinde bir tek düşüncen var:

İstiyorsun ki insanlar hep iyi kalpli olsun; mert ve merhametli olsun.. İhtiyaç ve tabii zaruretlerin akibetleri iyi muhakeme edilsin, ahlâkı bozan, insanlığı bozan, sefaleti arttıran cezalar kaldırılsın.

Şarap adasının (1) çocuğuna ne kadar acıyorsun?

"Her yer harap, her yerde matem, diyorsun, oradan Türkler geçti. Gürgenlerin göl gelediği ada, dalgalarında büyük ormanların aksi görülen ada; sahilleri, sarayları, bazan genç kızların hep bir ağızdan, söyledikleri oyun havaları ile Sakız adası... Şimdi bir çöl, fakat hayır, siyah dıvarın yanında mavi gözlü bir çocuk, bir Rum çocuğu oturmuş, mahzun başını önüne almış.. Ah, zavallı yavrucak! Şu mavi gözlerinin yaşlarını silmek.. Şu kumral başını kaldırmak için ne istiyorsun, çiçek mi, güzel meyva mı, yoksa cennetten gelecek bir kuş mu ?

Rum çocuğu cevap verdi; mavi gözlü çocuk cevap verdi :

— Dostum ben barut ve kurşun istiyorum. Biz sakızı silâhlarımızla almıştık. Silâhların gözü ve kalbi yoktur. Şarap adasının çocuğuna barut ve kurşun veren sen oldun. Büyük edip! Vicdanları düzeltmek, ahlâkları düzeltmek ve insanlardan canavarlığı kaldırmak istiyen sen... O zaman Sakız adasının çocuğuna verdiğin barut bir asır sonra bütün Yunan çocuklarının ruhunu doldurdu ve nihayet İzmirde başlıyan bir facia yüz binlerce Türk çocuklarını siyah dıvar diplerinde yetim bıraktı. Yalnız yetim bırakmak değil, içersinde cehennem alevleri dönen camilerde diri diri yaktı. Her şey harap, her şey siyahtı, çünkü oradan Yunanlılar, oradan Şarap adasının çocukları geçmişti.

Şimdi, büyük edip, bir şiir de ben yazıyorum. Sefaretinizin taş odasında üniformalı, bir Türk zabiti açlıktan ölüyor, yarın delinmiş kalbile sulh kahramanlarına bir abide olacak.. İstanbula bir muahede ile girenler Sakız adasındaki harp harabelerinden daha çok tahribat yapıyor. Bizim de kara gözlü, güzel çocuklarımız boyunları bükük bekliyorlar.. Niçin? Çünkü oraya Fransızlar girdi. Şair, ruhun terennüm etsin. Ben duymazsam bile, benim çocuğum ve yaşıyan Türk çocukları senin bu terennümünü duysunlar.. Sen o zaman en büyük insan ve en büyük Fransız olursun. Bunu sen yapmazsan benim oğlum ve yahut onun evlâtları yapacak.. Mezarıma dikecekleri abideye "Kara bir gün,, başlığı koyacaklar ve "burada Fransızları sevmiş ve Fransızları sevdirmiş babamızın yaralı kalbi yatıyor, çünkü buradan Fransızlar geçti..,, Kitabesini yazacaklar.. Bu kadar değil, belki bir Piyerloti de çıkacak ve bu kitabenin altına "sevgili Fransamızın Şarkta ölümü,, sözlerini ilâve edecek .

Karanlıkta bir ziyaret

..Köşede uyumuş, yahut ölmüşüm. Demir kapının sinirlerı gıcıklandıran keskin sesile uyandım . Kendimi derleyip toplıyamıyorum. Karanlık en koyu rengini almıştı. Kapıdan birkaç ayak sesinin girdiğini ve bir şeyler konuştuklarını duyuyorum. Bunlar beni muhakkak idam yerine götürmek için geliyorlardı. Düşündüğümü yapmanın sırası gelmişti. Hemen yerimden fırladım cam karşıda, pencerenin içinde kalmıştı. Bu sırada yüzüme göz kamaştırıcı bir ziya tuttular. Bu ziyanın dıvarlardan akseden aydınlığı ile etrafımın dört kişi ile çevrilmiş olduğunu gördüm. Ayni zamanda Loreveranın uğursuz sesi duyuldu:

— Bakınız, oturacak ve örtünecek bir şey verilmiştir!

Başka bir ses :

— Burası pek karanlık, dışarı çıkaralım .

Ne yapmak istiyorlardı? Çekaya varî hemen idam edeceklerse bu oda en müsait değil miydi? Yoksa idamdan evvel yapılması âdet olan merasimin ifası için mi çıkarıyorlardı.? Beni bunların elinden kurtaracak âletin uzakta kalmış olması ne kadar fena idi! Çıktık. Hapishane muhafızlarının odasına geldik. Odayı ancak aydınlatabilen küçük ampul bir güneş gibi gözlerimi kamaştırdı. Kalabalığın arasında bir Türk, bir imam aradım, yok. Tevkif ve hapsinde usul aramayanları idamım için âdete riayet etmelerini beklemek saflık ve zaif bir ümit idi. Loreveranın yanında bir Fransız erkânıharp yüzbaşısı ve iki asker duruyordu. Erkânı harp zabit bana sordu:

— Nasılsınız, yüzbaşı efendi?

— .....

(Devamı var)

(1) Sakız adası. Viktor Hügo Les orientales adlı şehrinde bu adaya bu ismi vermiştir.

Cemiyeti Akvam meclisi açıldı

Meclisi kebirin bu defaki içtimaında Meksikanın da Cemiyete girmesi görüşüldü

Küşat Celsesi

Reis M.Lerroux cemiyetin bir senelik hizmetlerini anlattı

CENEVRE, 7 A.A. — Akvam cemiyeti meclisi kebirinin 12 inci içtima devresi, murahhaslardan, diplomatlardan, gazetecilerden ve birçok meraklılardan mürekkep büyük bir kalabalık hazır olduğu halde beynelmilel içtimalara tahsis edilmiş olan büyük meclisi umumî salonunda açılmıştır.

Saat 10 dan itibaren heyetler gelmiş ve sıralar dolmuştur. Dışarıda, havanın güzelliğinden istifade eden halk içtimaa gelmekte olan zevatı ve bilhassa M. Briand'ı bekliyordu.

Saat 10,40 da M. Lerroux, Cemiyeti Akvam meclisi kebirinin 12 inci heyeti umumiye içtimaının açılmış olduğunu söylemiştir. Büyük bir sükût içinde İspanyol nazırı, bir senedenberi görülmüş olan işlerin bir tarihçesini yapmıştır. Mümaileyh, tahdidi teslihat konferansının içtimaa davetini umumî sulh ve sükûnu temin sahasında ileriye doğru atılmış büyük bir adım olarak selâmlamıştır. M. Lerroux, cemiyeti Akvamın görmüş olduğu müsbet işler silsilesine kaydedilmiş olan emniyet selâmet ve tahkim muahedenamelerine bütün dünyanın atfetmekte olduğu fevkalâde ehemmiyetten dolayı memnuniyet izhar eylemiş ve Avrupa birliği hakkında tetkikat icrasına memur komisyonun faaliyet ve icraatından bahsetmiştir.

Mümaileyh, ekserisi hariciye nazırları tarafından temsil edilmekte olan 30 kadar devletin vakit,, vakit aktetmekte oldukları içtimaların beynelmilel münasebetler üzerinde icra eylediği faideli tesirlerin, kendi noktai nazarına göre haiz olduğu ehemmiyeti kaydetmiştir. M. Lerroux, Avrupa komisyonunun cihan buhranına çaresaz olmak için sarfetmiş oduğu gayret ve mesaiyi zikretmiştir .

M. Lerroux, ilâveten demiştir ki: Bugünlerde itimat buhranından pek çok bahsediliyor. Cemiyeti akvam, cihanı tenvir ve ona rehberlik edecek kadar kuvvetli olduğunu isbat etmelidir. Şüphesiz, Cenevre mücizeler diyarı değildir. Mamafih, efal ve icraatı ile hiçbir tarafta azim ve sebat zihniyetinin daha mes'ut neticeler veremiyeceğini isbat edecektir.

Cihanın en büyük ve belkide son ümidi bizdedir; içimizden bu ümidi kırmağa kim cesaret edebilir?

Bu hitabe, hararetle alkışlanmıştır.

Celse, tatil edilmiştir.

Celse, tekrar açıldığı zaman, altı komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyonlar, öğleden sonra reislerini intihap edecektir.

Meksika, Cemiyeti Akvamda

CENEVRE, 7. A.A.— Saat 12,45 te M. Titulesco, Ingiltere, Fransa, Almanya, Japonya ve Ispanya mümessilleri tarafından imza edilmiş olan ve Meksikanın Cemiyeti akvama girmeğe davet edilmesi teklifini havi bulunan mektubu okumuştur. Bu teklif, müttefikan tasvip edileceğinden Meksika, istediği veçhile tatmin edilmiş olacaktır.

Yeni reis Titulesco

CENEVRE, 7. A.A. — Reis intihabında Kont Apponyi yirmi bir rey almıştrı.

Reisliğe intihap edilen M. Titulesco murahhaslara "hoş geldiniz" dedikten sonra reisliğe intihabından dolayi teşekkür etmiş ve Cemiyeti Akvamın kendisine bağlanan ümitleri boş çıkarmamak için son derecede tesirli ve kuvvetli bir surette çalışması lâzım geldiğini ehemmiyetle kaydetmiştir.

Büyük Meclis altı Komisyonunun intihabına ait muameleyi bitirdikten sonra meclis âzasından tekrar intihabe tabi olanların yeniden intihabını Eylûlün on dördüne bırakmıştır.

Meclise iki karar sureti teklif edilmiştir. Bunlardan biri Meksikanın Cemiyeti akvam misakına iltihakı, diğeri Çin'de feyezana uğrayanlara bir teessürtelğrafı gönderilmesi hakkındadır.

Evvelce istemiyorlardı

CENEVRE, 7. A.A.— Hatırlarda olduğu veçhile Cemiyeti akvam, vaktile Meksikayı kabul etmekten imtina eylemiş idi. Hadisatın garabetine bakın ki o zamanlar Ingiliz heyeti murahhasası reisi iken Meksikanın Cemiyeti akvama girmesine Amerika heyeti ile birlikte şiddetle muhalefet etmiş olan Lord Cecil, bugün mezkûr memleketin cemiyete girmesi meselesinde diğer devletlerle el birliği etmek mecburiyetinde bulunuyor.

Meksikanın Cenevrede temsili, Cenubî Amerikanın diğer büyük devletlerinin cemiyeti akvama karşı takip etmekte oldukları siyaset üzerinde gayet iyi bir tesir icra edeceği şüpheden azadedir.

Fransız Nazırları

Berlinde nümayişçilerlemi karşılanacaklar?

BERLIN, 7 A.A. — Nazırlardan Fon Bulow'un Fransız nazırlarının Berlin'e yapacakları seyahata ait hazırlıklar meselesi hakkında Cenevrede M. Curtius ile müzakerede bulunacağı resmen teyit edilmektedir.

BERLIN, 7 A.A. — Demokratların mürevviçi efkârı olan Welt - Am - Montag gazetesi, bu son zamanlarda Fransa nazırlarının muvasalâtlari anında büyük bir nümayiş icrası için istihzaratta bulunmak üzere müfrit milliyetperverlerle nasyonalistler arasında gizli mükâlemeler cereyan etmiş olduğunu yazmaktadır. Bundan başka demokrat mahafil, nasyonalistlerin her türlü nümayişlerine muhalefet etmeğe karar vermişlerdir. Sosyalist sendikaları ile imperatorluk bayrağı teşkilâtı Hugenberg ve Hitler taraftarları nümayiş yapmak kararlarında israr ettikleri takdirde kendi taraftarlarını içtimaa davet edeceklerdir.

Avam Kamarası

Dün öğleden sonra mesaisine başladı

M. Thomas, Mac Donaldın yakasına uğur otu takıyor

LONDRA, 8 A.A. — Amele fırkası icra komitesi bugün fırkanın umumî içtimaında tevdi edeceği raporu tanzim etmek üzere Transport Houé'de toplanmıştır. Rapor, muhalif amele fırkası âzasının parlâmentoda takip edecekleri programı ihtiva etmektedir.

M. Henderson geldiği zaman çarşamba akşamı Bristol'a gideceğini ve ayni günde M. Snowden'in bütçe hakkında irat edeceği nutku dinlemek üzre Avam kamarasına geleceğini söylemiştir.

Kabine, buhranın izalesini temine matuf tedbirleri ihtiva eden plânın tanzimini ikmal etmek üzere dün akşam toplanmıştır.

Bugün öğleden sonra, Avam kamarasının açılması münasebetile başvekil, kralın nutkunu okuyacaktır. Nutuk, halihazırdaki vaziyet ile yeni kabinenin ne gibi ahval ve şerait altında teşekkül etmiş olduğuna dair kısa izahatı ihtiva edecektir. Nutukta yollar ve çareler komitesinin tesisine mezuniyet verilmektedir.

M. Mac Donald, siyasî rakiplerile mücadeleye hazırlanıyor. Mumaileyhin 50 reyden fazla bir ekseriyet reyi alacağı zannolunuyor.

LONDRA, 7 A.A. — Parlamento, yarın toplanacaktır. Lordlar kamarası ile Avam kamarası, bütçenin muvazenesini temin ve mali buhrana karşı koymak maksadile hükûmet tarafından yapılmış olan projeleri tetkik etmek üzere hususî bir celse aktine davet edilmiştir.

Müzakereler, çetin olacaktır, zira hükûmet işsizlere ait tazminatta ten kisat icrasına kat'î surette karar vermiş olduğu gibi muhalifler de Trad-Unionlar umumî meclisi ile Bristol kongresinin şiddetle reddetmiş olduğu bu tetbiri akim bırakmağa son derece şiddetle azmetmişlerdir.

Siyasî mehafil, hükûmetin bir tehlikeye maruz bulunduğu fikrinde değildir. Mecliste kuvvetlerin ne suretle tevezzu edeceği yarın akşam anlaşılacaktır.

M. Mac Donald, Avam kamarasında hükûmetin umumi siyaseti hakkında izahat verecektir.

M. Baldwin ile M. Samuel de birer nutuk söyliyeceklerdir. Reye,

Başvekilin Avrupa seyahatı Dahiliye vekili geliyor

ANKARA, 8 (Telefonla) — Dahiliye vekili bugünlerde bula gidecektir. Şükrü Kaya Beyin hareketini müteakıp Baş İsmet Paşa İstanbula gidecek ve oradan refikalarile birlikte rupa seyahatine çıkacaktır.

Konya tuz inhisarı veznedarı 3000 lira ihtilâs etti

KONYA 8 (A.A.) — Tuz inhisarı veznedarı Hafız Cemal İnhisar veznesinden 3000 lira ihtilâs ederek ortadan kayboltur. Cemal Ef. zabıta tarafından aranılmaktadır.

Manisa'da kurtuluş bayramı

MANISA, 8 (Hususî) — Kurtuluş bayramı şehrimizde lak bir surette tes'it edilmiş ve gece fener alayları tertip edil tir.

Adliye vekili Viyanaya gidiyor

ANKARA, 8 (Telefonla) — Dün İstanbula hareket eden liye vekili tedavi için Vyanaya gidecetkir.

Emlâk ve Eytam Bankası merkez bin

ANKARA, 8 (Telefonla) — Emlâk ve Eytam bankası kez binası için açılan münakasaya iştirak eden müteahhitler Abdurrahman Naci Beye mezkûr inşaat 443 bin liraya ihale miştir. Fiat veren diğer müteahhitler arasında en yüksek te 780 bin lira idi.

Köyceğizdeki orman yangını devam ediyor

MUĞLA 7 (A.A.) — Köyceğizdeki orman yangını devam mektedir. Milâs kaymakamı yangın sahasına gitmiştir. Yan nın söndürülmesi için kat'î tedbirler ittihaz olunmuştur.

Avam kamarasında degişiklikler

LONDRA, 8 A.A. — Avam kamarası bugün açılmıştır. Salon baştan başa dolu idi. Fevkalâde büyük bir değişiklik göze çarpıyordu. Hemen hemen bütün işçi meb'uslar muhalif sıralarında yer almışlardır. Muhafazakârlar ile Liberallar ise hükûmet sıralarında oturuyorlardı. Meclis istifa eden işçi reis vekilinin yerine muhafazakâr M. Dennis Herbeti intihap etmiştir.

Kral Avam Kamarasına beyannamesinde vaziyeti maliyenin içinde bulunduğu bugünkü şeraitin, nazırların fikrince muntam vergiler tarhını ve millî masarifte tasarruflar icrasını icap ettirdiği ehemmiyetler kaydedilmekte meselenin tetkiki ile lâzım gelen tetbirlerin alınması tavsiye olunmaktadır.

M. Henderson söz alarak hükûmetin ne zaman meclisten itimadını isteyeceğini sormuştur. M. Makdonald M. Hendersona cevap vererek hükûmetin bu akşam itimat meselesini mevzuu bahseyleceğini söylemiştir.

M. Henderson ile eski şef arasında ki iki mücadele hükûmetçilerin alkışları ve muhaliflerin de mukabil alkışları arasında vaki olmuştur. Henderson bütçe hakkındaki m kerata ait müzakereleri perşe gününe kadar temdit etmek husu daki hükûmet projesine temas rek buhrana mütedair işlerde gös len bu isticali protesto etmiştir. Makdonald alaylı bir tarzda ce vererek M. Hendersonun buhra mevcut olduğunu tanımasından d yı memnun olduğunu söylemiştir

Vatansızların Gazetesi

Bulgar hükûmeti Açı Söz gazetesini kapat

ANKARA, 8 (Telefonla) Sofyada intişar etmekte o "Açık Söz,, gazetesi hükû timizin teşebbüsü üzerine B gar hükûmeti tarafından s dedilmiş ve gazeteyi çıkar 150 liklerden Ahmet Hikm hudut harici edilmiştir.

yollar ve çareler komisyonu denilen komisyonun teşkiline ait müzakerat neticesinde, müracaat edilecektir.

Umumiyetle hükûmetin 50 ilâ 70 miktarında ekseriyet reyi alacağı söylenmektedir. Çarşamba günü, müzakerata ait usulün tesbiti hakkında yapılacak münakaşalara tahsis edilecektir. M. Snovden, mühim bir nutuk irat ederek bütçenin muvazenesini temin edecek olan tasarruflar projesi ile yeni resimler projesi hakkında izahat ve teşrihatta bulunacaktır.

LONDRA, 7 A.A. — Kral millî masrafların azaltılmasına şahsen iştirak etmek maksadile tahsisatın Elli bin ingiliz lirası raddesinde zilât yapmak niyetinde olduğu Başvekile bildirmiştir.

Kralın ailesine mensup bulun ve Parlâmentodan tahsisat alan k seler ile kraliçenin de bu tahsisat rının azaltılmasını istedikleri hab verilmektedir. M. Mac Donald k la ve ailesine bu hareketlerinden layı teşekkür etmiştir.

Prens de gadesel parlâmentod tahsisat almamakla beraber m masrafların azaltılmasını on bin giliz lirası nisbetinde iştirak ede ğini Başvekile bildirmiştir.

Iktisadî bahisler

Sterlin ve kambiyomuz

Hayli zamandan beri sterlin ve Kambiyomuz hakkında gazetelerde hiç bir yazı yazılmamıştı. Vaktile, hele ihracat mevsimlerinde kambiyo temevvücatı hakkında neşriyat vukubulur, serdolunan mütaleat ve tahminat gerek tüccar ve gerek sair mehafil tarafından alâka ile takip olunurdu.

Gazetelerin sükûtu iki sebepten ileri geliyordu: birincisi bir buçuk seneden beri kambiyomuzun nisbî istikrarı daha doğrusu mecburi tesbiti kıymeti üzerine meselenin eskisi gibi ehemmiyeti kalmaması; ikincisi de kambiyo hakkında ittihaz olunan mukarreratın en hafif bir şekilde bile olsa münakaşasına o vakıtki İstanbul Borsası mehafilince tehammül edilemiyeceğine dair beynennas doğru veya yanlış bir fikir hâsıl edilmiş olmasıdır.

Son bir ay zarfında Ingilterede dünya mahafili maliyesini alâkadar eden mühim hâdiseler vuku bulması üzerine kambiyo meselesi memleketimizde tekrar ve fakat başka bir cepheden kurcalandığını memnuniyetle gördüğümüz için serdedilen fikirleri "académique" bir tarzda münakaşa ve bazı mütalealar beyan etmeği münasip gördük.

Evvel emirde Ingiltereki hâdise nedir?

Ingilterede — harbi umumîdeki muvakkat fırtına müstesna — 1797 senesinden beri ilk defa olarak millî paraya karşı itimat sarsılmıştır. Bu itimatsızlık son defa Almanyada olduğu gibi ve fakat pek daha ufak bir mikyasta bankalara tehacüm vukubulması ve birçok ecnebi memleketlerde ecnebi bankaların ellerindeki sterlinleri satıp başka dövizlere tahvile kalkışmaları suretinde tecelli etmiştir. Bunun neticesinde Ingiliz kambiyosu altın paritesine nazaran bir aralık yüzde bire karip bir dereceye kadar sukut etmiştir. Asıl vahim olan cihet, geçen ayın iptidasında "Banque de France,, ve Amerikanın Federal Reserve bankaları Ingiltere Bankasına elli milyon sterlinlik bir kredi açmış olmalarına rağmen itimatsızlık alâyiminin elân zail olmamasıdır.

Sterlinin sukutu sebeplerini, sadet harici telâkki ettiğimiz için, burada araştıracak değiliz. Yalnız bazıları bu sukutu alelûmum paranın kıymetine müessir olan sebepler haricinde fevkalâde hâdiselere atfetmişlerdir ki fikrimizce bu yanlıştır. Sterlin alelâde klasik sebepler tahtında düşmüştür. Bu sebeplerin başlıcası devlet bütçesinde her sene mütezayit bir surette hâsıl olan rahnenin (bu senenin açığı 119 milyon sterlindir) tevlit ettiği itimatsızlık ve bunun neticesinde piyasalara sterlin arzıdır.

Eylûl 1931 iptidasında Ingiltere hazinesi de doğrudan doğruya Fransız ve Amerika bankalarından yüzde 4 1/4 faizli ve bir sene vadeli hazine bonoları şeklinde 80 milyon sterlinlik bir istikraz aktetmiştir.

Ingiltere bu müşkil vaziyetten kendini kurtarabilecek midir?

Ingilterenin iktısaden mahkûm olduğunu gösterecek delâil mevcut olmakla beraber[*] Ingilizler nezdinde daha pek azim miktarda müdahhar servet bulunduğu için iktısadî vaziyetlerini değilse bile maliyelerini muayyen bir devre için ıslah edebileceklerini kabul etmek lâzımdır.

Ingiliz kambiyosu şimdilik dolara nazaran eski paritesini yani 4,86 küsur fiatini bulmuştur.(11/12 ayarında bir sterlin altın 0,900 ayarında 4,86 2/3 dolara muadildir. Bu fiatin yüzde yarım aşağı veya yukarısı altın idhal veya ihraç noktalarıdır. Sterlin kambiyo fiati bu noktalar arasında temevvuç ettiği müddetçe normaldir. 4,84 ve daha aşağı fiate düşünce sterlin tehlikede demektir). Normal fiat devam ettikçe borsamızda sterline verilen 1030 kuruş kıymetini ne değiştirmeğe ne de hattâ badema doları vahidi kıyasi olarak kabule tabiî lüzum yoktur.

Bu hususta 15 ağustos 1931 tarihli Akşam gazetesinde M. E. rümuze ile yazılan makale sahibinin Borsa mehafilini kasdederek: "Biz ya sterlinin temevvücünden haberdar değiliz; yahut onun her türlü temevvüçten masun olduğuna sarsılmaz bir itimat ve imanımız vardır,, sözlerini mabemahal buluru

Yaptığımız tahkikata nazar Borsa mehafili sterlinin sukut meşgul olmamış değildir; yalnız bir taraftan bu sukutun devam mediğini diğer taraftan millî para kıymet tesbiti meselesinin tezekk rü yakında faaliyete başlayacak lan Devlet bankasının cümlei ve finden bulunduğunu nazarı itib alarak bu meselede fazla tevakku lüzum görmemiştir. Kaldı ki ster alış verişile en çok alâkadar ol bankalar konsorsiyomunun hali h zırda piyasaya 152,000 küsur ste lin açıktan satışı olduğu derpiş e lecek olursa sterlinin muhtemel sukutundan zarar değil kâr bile mek melhuzdur. (Bu kâr malûm duğu üzere maliye hazinesine tir.)

Sterlinin "intrinseque" kıymet

[*] Carnegie, André Siegfried, Jacques Bardoux, Gina Lombroso, Gulielmo Ferrero ilah. nın eser ve makaleleriile müracaat

Belediye rüsumu kolaylıkla tahsil edilemiyor mu?

Ekonomi

Yangın sigortaları için yeni tarife

Komisyon yeni tarifeleri bir an evvel çıkarmağa çalışmaktadır

İktısat vekâleti sigorta tetkik komisyonu dün de toplanmış ve yakında mer'iyet müddeti bitecek olan yangın sigorta tarifesinin yeni şeklile meşgul olmuştur. Sigorta tarife komisyonu yeni tarifeleri az zaman zarfında çıkarabilmek için azamî mesaiyi sarfetmektedir.

Dünkü içtimadan evvel ticaret umum müdürü Naki Bey Ticaret müdiriyetine gelerek sigorta komisyonu reisi Zühtü Beyle uzun müddet görüşmüştür.

Bir Alman firması yaş üzüm isteyor

Mühim bir Alman firması ofise müracaatla memleketimizden yaş üzüm almak istediğini bildirmiştir. Gerek nakliyat ve gerek sair hususlarda bir çok teshilât gösteren bu teklife ait malûmat Ofiste mevcuttur.

Bu senenin zeytinyagı rekoltesi

İhracat Ofisinin tetkikatına nazaran, dünya 1930 - 31 zeytinyağı rekoltesi 1929 senesine nisbetle az olmuştur. 1929 un 800,000 ton zeytinyağı hâsılatına mukabil, 1930 zeytinyağı istihsalâtı ancak 492 tondur. Başlıca istihsalâtta bulunan memleketler şunlardır: İspanya 200 bin, İtalya 180,000 Yunanistan 70,000 ve Türkiye 32,000 ton istihsal etmişlerdir.

Mersin mıntakasının pamukları

Türkiyenin en mühim pamuk istihsal mıntakalarından olan Mersin vilâyetinin pamuk istihsalâtına dair İhracat ofisine gelen resmî malûmata nazaran, bu vilâyetin 1930 - 31 senesi pamuk istihsalâtı mikdarının 6,550,000 kiloya baliğ olacağı tahmin edilmektedir.

Bunun 327,000 kilosu Amerika, 982 bin beş yüz kilosu Mısır, 5,240,000 yerli cinstendir.

Bu sene zeredilen arazi geçen senenin aynı olmakla beraber yağmurlardan ve bazı sebeplerden mahsul mikdarı geçen seneye yakındır. Mahsulün cinsi de geçen seneye nisbetle elyafın uzunluğu ve parlaklığı dolayısile çok iyidir.

Ordu fındıkları

Ordu mıntakasının 1930 - 31 fındık mahsulü hakkındaki kat'î istatistikler ihracat ofisine gelmiştir. Bu istatistiklere nazaran Ordudan geçen sene ihraç edilen iç fındık mikdarı 3520 ton ve kabuklu mikdarı 318 tona baliğ olmuştur.

Ordu iç fındıklarının kısmı mühimmi yani 1822 tonu Triyesteye, 700 tonu Hamburg'a, 650 tonu Marsilyaya ve 176 tonu Amerikaya sevkedilmiştir.

Amerika, kredi ile buğday veriyor

BERLİN, 8 (A.A.) — Almanya ziraat meclisi fiatler bürosu müdürünün, Amerika ziraat idaresi ile 500,000 ton sert kış buğdayı satın almak için mezkûr idarenin kredi anlaşmasını müzakereye memur edilmiş olduğu rivayet edilmektedir.

Salâhiyettar bir membaa nazaran yüzde dört buçuk faizle üç senelik bir kredi açılacağı söylenmekte ise de Almanlar Şikago piyasasına nazaran, buğday bedelini yüzde elli fazla vereceklerdir. Şu hale nazaran kredinin faiz nisbeti yüzde yirmiye baliğ olacaktır.

İzmirin üzüm ve incir mahsulü

İZMİR, 8 (A.A.) — Şehrimir Ticaret ve Sanayi odasının üzümlerimize dair tanzim ettiği bir rapora nazaran mevsim iptidasından 7 Eylûl tarihine kadar İzmir Borsasında 3 milyon 375 bin 636 kilo üzüm satılmıştır. Bu üzümlerden 1 milyon 327 bin 537 kilosu ecnebi memleketlere ihraç edilmiştir.

Ticaret Odasının incirler hakkındaki raporuna göre de bu sene incirlerin arzedildiği 24 ağustostan itibaren 7 eylûle kadar borsada 1 milyon 836 bin 205 kilo incir satılmıştır. Bu incirlerden 19514 kilosu ecnebi memleketlere ihraç edilmiştir. Bu sene incirciler bütün faaliyetlerile çalışmaktadırlar.

Ruslar İzmirden üzüm ve incir alıyorlar

İZMİR, 8 (A.A.) — Rus Ticaret mümessiliği İzmir borsasına kaydedilmiştir. Ticaret mümessilliği Türkiye - Rusya arasında mün'akit ticaret ve seyrisefain muahedesi mucibince İzmir piyasasından mühim mikdarda üzüm ve incir istihsal edecektir.

Bari panayırı

BARİ 7 (A.A.) — Parlak bir muvaffakıyet kazanan Şark panayırı Prens de Piemomt ile zevcesi tarafından resmen açılmıştır. Açılış resminde hükûmetin, ayan ve meb'usan meclislerinin mümessilleri ile Faşist fırkasının murahhas heyeti, hükûmet erkânı, bir çok ecnebi heyetler, iktısadî teşkilâtın murahhasları ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuşlardır.

Prens ile zevcesi hükûmet namına nazırlardan M. Acerbo, hükûmet erkânı ve bir çok rical tarafından karşılanmışlardır. Prens ile zevcesi Bariye gelir gelmez kendilerine tahsis edilen otomobile binerek belediye dairesine gitmişlerdir. Orada şereflerine bir kabul resmi yapılmıştır. Bundan sonra Prens ile zevcesi San Domenico kilisesine giderek yapılan âyinde hazır bulunduktan sonra panayıra gelmişlerdir. Panayırın kapısı önüne gerilen kordelâyı Prenses kesmiş ve Şark panayırının açılmış olduğunu beyan etmiştir. Bu esnada liman da bulunan gemilerden toplar atılmıştır.

Kambiyo Borsası

Isterlin	1030,	Kuron	15,93,
Dolar	0,47,22,	Şiling	3,35,90
Frank	12,03,50	Pezeta	5,34,50
Liret	9,02,25	R. mark	1,99,30
FrankB.	3,38,00	Zloti	4,20,
Drahmi	36,38,90	Pengü	2,71,40
Frank İ.	2,42,00	Ley	79,28,
Leva	65,15,	Dinar	26,80,
Florin	1,17,10	Çervoneç	1088

Borsa harici	Altın	915,50
	Mecidiye	52,50
	Banknot	266,

Esham ve Tahvilâtın nevi

İstikrazı dahilî	92,50
Düyunu muvahhide	68,
İkramiyeli Demiryolları	3,50

Hücum Botlarımız

Bir İtalyan vapuru ile yarın geliyor

Türk donanmasına ilâve edilmek üzere İtalyan tezgahlarına ısmarlanan iki hücum botu bir İtalyan vapurile şehrimize gelmektedir. Liman dairesinden aldığımız malûmata nazaran, bu iki hücum botumuz yarın şehrimize gelecek ve denize indirilerek mütehassıs bir heyet tarafından muayene edildikten sonra tesellüm edilecektir. Yeni hücüm botlarımız İtalyada Svon tezgâhlarında imal edilmiştir.

En son fennî tertibatı haiz bulunan bu yeni botlar, teselüm muamelesini müteakıp üssü bahrîye gideceklerdir. Deniz müsteşarı Mehmet Ali Bey de tesellüm muamelesinde hazır bulunacaktır.

Balkan Konferansı

İlk komisyon bugün hazırlık faaliyetine başlıyor

11 teşrini evvelde toplanacak ikinci Balkan birliği konferansına hazırlanmak için teşkil olunan komisyonlardan Münakalât ve Seyrüsefer komisyonu bugün ilk içtimaını aktedecektir.

Bu içtimada, yolculukta görülen müşkülâtın izalesi çareleri, vesaiti nakliye tarifeleri pasaport meselesi ve ilk konferansta intaç edilmemiş olan tayyare nakliyati ve yollar meselesi mevzuu bahsolacaktır. Diğer ihzarî komisyonlarda bugünlerde işe başlayacaklardır.

Konferanstan evvel toplanacak olan Balkan Turizm federasyonu hazırlıklarına da başlanmıştır.

Posta umum müdürü şehrimizde

Posta umum müdürü Fahri Bey istirahat maksadile şehrimize gelmiştir.

Mahkemelerde

Iki piyango bayii tevkif edildiler

Bunlar piyangodan ikramiye kazananlardan para almakla maznundurlar

Dün ikinci ceza heyeti hâkimesi, gayri mevkuf olarak muhakeme edilen iki maznunu tahtı tevkife almıştır.

Bu iki şahıs Fatihte piyango bayiliği eden Bürhaneddin ve Fuat Efendilerdir.

Bunlar, kendilerine onar bin lira isabet eden Emine ve Sabriye Hanımlardan, birinden altı yüz seksen, diğerinden yüz elli lira almakla maznundurlar.

Dün her ikisi de muhakeme huzuruna çıkınca, reisin vukubulan suallerine verdikleri cevaplarda hâdiseyi itiraf etmişlerdir. Bunun üzerine ajndarma celbedilmiş ve her ikisi hakkında tevkif müzekkeresi kesilerek tevkifhaneye sevkolunmuşlardır..

Muhakemelerine mevkufen devam edilecektir.

Aile mevcudiyetini sarsacak bir hikâye

"Güvercin" gazetesinin 4 numaralı nüshasında çıkan bir hikâye dolayısile müddei umumîlikçe yeni matbuat kanununun 41 inci maddesine tevfikan dava ikame edilmiştir.

Dava olunan yazı aile mevcudiyetini sarsacak mahiyette görülmüştür.

Vâlâ ve İskendar B.ler

Ağır ceza mahkemesince tahliyelerine karar verilen Akşam muharrirlerinden Vâlâ Nureddin ve İskender Fahrettin Beyler 29 zar gün mevkuf kaldıkları cihetle, mahkûmiyet müddetleri olan birer ay beşer günü bitirmelerine daha altı gün kalmıştı..

Vâlâ ve Fahrettin Beyler mahkemenin kararını temyiz etmiş oldukları cihetle, hüküm temyizce kat'iyet kesbettiği takdirde mütebaki günlerini de hapishanede geçireceklerdir. Her iki muharririn birinci ceza mahkemesindeki birer aylık mahkûmiyeti davaları da temyizdedir.

Bütün gazeteleri dava eden adam

Arjantinli mühtedi Mehmet Zeki Efendi isminde bir zat tarafından bütün gazeteler aleyhine açılan dava dün ikinci ceza mahkemesinde rüyet edildi. Zeki Efendinin vekili, iddiasını teşrih etti.

Gazeteler vekillerinin müdafaatta bulunmaları için muhakeme ayın 22 sine tehir edildi.

Son Posta aleyhinde bir dava açıldı

Son Posta gazetesinde afyon piyasasının düşük olduğu hakkında hilâfı hakikat neşriyat dolayısile, ceza kanununun 358 inci maddesi hükmüne tevfikan müddei umumîlikçe dava ikame edilmiştir.

Gayrimübadiller Cemiyetinde

Heyeti idare bu sabah toplanıyor

Gayrimübadiller cemiyeti idare heyeti bu sabah toplanacaktır.

Bu içtimada, alâkadarların istihkaklarına mukabil almakta oldukları bonolardan sür'atle istifadelerinin temini için vaki müracatlar tetkik ve hükûmet nezdinde yapılacak teşebbüsat ve cemiyetin kongresinin ne zaman toplanacağı da tesbit edilecektir.

Gayrimübadiller emlâk şirketi tesfkili meselesi de görüşülecektir.

Dişçilik tahsil edecek Bulgarlar

Bir haftaya kadar Bulgar talebesinden mürekkep bir kafile Darülfünun diş tababeti şubesine kaydedilerek tahsillerine devam etmek üzere İstanbula gelecektir.

Belçika gümrükleri müdürü İstanbulda

Belçika gümrükleri müdürü M. Giyon Pol dün şehrimize gelmiştir. M. Giyon tetkikatta bulunmak üzere İrana gideceğini söylemiştir.

Süzan H.

Nihayet men'i muhakeme kararı aldı

İZMİR, 9 (Hususî) — Bir müddetten beri dedikodusu unutulan Hafize Suzan Hanım meselesi artık son şeklini almak üzeredir. Müstantik tahkikatı icap ettirecek bir sebep olmadığından men'i muhakeme kararı vermiştir. Suzan H. evvelâ Fransaya, oradan Fasta bulunan zevci M. Gui'nin yanına gidecektir.

30 Oksfordlu geliyor

Oksford Darülfünunu talebe ve profesörlerinden mürekkep 30 kişilik bir seyyah kafilesi cuma günü Lamartin vapuru ile şehrimize gelecektir.

Sabık bir Fransız nazırı şehrimizde

Eski Fransız nazırlarından M. Charles Keiber dün şehrimize gelmiştir.

1109 esnaf muayene edildi

Esnafın muayenesine devam edilmektedir. Muayene ile meşgul olan komisyon şimdiye kadar 1109 esnafın muayenesini yapmış ve muayene neticelerini cüzdanlarına yazmıştır.

Belediyede

Belediye Tahsilâtı

Üç aydır varidatın yüzde onu tahsil edilememiş

Malî senenin üç ayının geçmiş olmasına rağmen, belediye varidatının yüzde onunun bile tahsil edilmediği anlaşılmış, Üsküdar, Fatih, Şişli, Küçükpazar, Beyazıt Beykoz belediye tahsilât dairelerinde yapılan teftişler de bunu teyit etmiştir.

Tahsilâtın böyle betaatle yapılmakta olması belediyeyi müteessir etmektedir. Çünkü belediye bu varidatın vaktinde tahsil edileceğini düşünerek bazı teahhüdata girmiştir. Bu teahhüdatın ifası varidatın tahsiline tevakkuf etmektedir.

Tahsilâttaki betaat belediyeyi taahhütlerini ifa edememek vaziyetine düşürecektir.

Belediye bu ciheti nazarı dikkate alarak, bütün devaire yeni bir tamim göndermiştir. Bu tamimde belediyenin teahhüdatını ifa edemiyecek vaziyete düşmesine imkân verilmemesi için tahsil memurlarının azamî gayreti göstermeleri istenilmekte ve tahsilâtta tesamühü görülecek memurların emsaline ibreti müessire olacak şekil de tecziye edilecekleri bildirilmektedir.

Belediyede yeni amirler

Belediyede vukua gelen son tebeddülâtı dünkü nüshamızda yazmıştık. Dün yeni muhasebeci Cemal Bey mektupçuluk odasında vazifesine başlamıştır. Belediye muavini Şerif Beyin yerine tayin edilen eski muhasebeci Nuri Bey henüz vazifesine başlamamış, dün de daireye gelmemiştir. Şerif Beyin odasını yeni mektupçu Halûk B. işgal etmiştir. Yeni muavin Nuri Bey eski odasında çalışacaktır. Şerif Bey de dün daireye gelmemiştir.

Iki yeni hasta otomobili alınıyor

Belediye sıhhat işleri müdürlüğü şehirde hasta nakliyatı için otomobile ihtiyaç olduğunu düşünmüş ve yeniden iki hasta nakliye otomobili sipariş etmiştir. Bundan başka kazalarda, zabıta vak'alarında ekseriyetle nakil vasıtaları bulunmadığı için, bazan feci vaziyetler de tahaddüs ettiği nazarı dikkate alınmış ve münhasıran bu vekayide kullanılmak üzere bir imdadı sıhhî otomobili alınmasına karar verilmiştir. Bu otomobilin zabıta tababeti emrine verilmesi de muhtemeldir.

Meskenleri teftiş

Hıfzıssıhha kanununun tamamile tatbik edilip edilmediğinin tetkiki için Hıfzıssıhha müfettişleri caddelerde dükkânları, apartımanları ve kanunun lüzum gösterdiği diğer yerleri dolaşarak teftişlere başlamışlardır.

Teftişlerin neticesi birer raporla vekâlete, belediyeye ve sıhhat müdürlüğüne bildirilmektedir.

Maarifte

Anadoluya Muallim

Istanbuldan da muallim gönderiliyor

Dün Maarif vekâleti maarif müdürlüğüne birtezkere göndererek İstanbul ilk mektep muallimlerinden 60 kişinin Anadoluya nakledildiğini bildirmiştir. Bunların ekserisini muallim-muavinleri teşkil etmektedir. Maarif müdürlüğü Anadoluya nakledilen bu 60 muaallime bu gün tebligat yapılacaktır.

Buna mukabil Anadoludan da 100 ilk mektep hocası İstanbula nakledilmiştir. Bu muallimlerin de nerelere tayin edildikleri bildirilmiştir. Bu sene İstanbul kız ve erkek muallım mekteplerinden mezun olanlardan 24 muallim keza İstanbul maarif müdürlüğü emrine verilmiştir. Buna nazaran bu tebeddülâttan evvel İstanbulda münhal bulunmakta olan 61 muallimlik te dolmuş olmaktadır.

Darülfünuna talebe

Darülfünun fakültelerine talebe kaydü kabulüne dünden itibaren başlanmıştır. Kayıt ve kabul on beş teşrinievvele kadar devam edecektir. Bu sene darülfünuna geçen senelerden daha ziyade müracaat olacağı tahmin edilmektedir.

Kaydolurken yalnız kaydiye ücreti alınacak, imtihan harcı sene sonunda alınacaktır.

Vesika verilmiyecek

Maarif vekâleti liselere bir tamim göndererek bu sene hiç bir mezun efendiye şahadetname yerine muvakkat bir vesika verilmemesini tebliğ etmiştir. Liselerden mezun olanlar bu muvakkat vesikayla darülfünuna ve yüksek mekteplere girmekte ve artık şahadetnameye ihtiyaçları olmadığından şahadetname almamaktadırlar.

Şahadetname harcı ise iki buçuk lira oduğundan bu suretle devlet varidatı zıyaa uğramaktadır.

Adliyede bir tayin

İstanbul müddei umumi muavini iken taşra hâkimliğine tayin olunan Necmettin B. in yerine Ankara sulh hâkimlerinden Nureddin Bey tayin olunmuştur.

Tapu rehberi

Tapu rehberinin tanzimi için Ankarada toplanacak komisyona iştirak etmek üzere İstanbul tapu müdürü Ziya Beyle tapu ve kadastro müfettişlerinden Ağâh ve Ahmet Beyler Ankaraya hareket etmişlerdir.

Davet

Sultan Ahmet fakir çocuklara bakım cemiyeti idare heyetinden:

Heyeti umumiyenin fevkalâde olarak içtimaına lüzum hâsıl olmakla muhterem azanın 24 eylûl 1931 perşembe günü saat 18 de Cümhuriyet Halk fırkası İstanbul merkezi binasındaki mahalli mahsusta hazır bulunmaları mercudur.

---

de vuku bulacak her tahavvülün 1030 raicine icrai tesir etmesi lâzım geldiğinde herkes müttefiktir; ancak bu 1030 raici nasıl bulunmuş; bunu da bir nebze mevzuu bahis etmek isteriz.

Akşam gazetesindeki makalenin sahibi bu raicin teknik bir hisap ameliyesi neticesinde bulunduğunu iddia ediyor ve diyor ki:

1914 de 100 altın kuruş kıymetinde olan eşya 1929 da 1450 kâğıt para ile alınabiliyordu. Ingilterede sterlinin müşiresi de o zaman 155 oluşuna nazaran bizde sterlin fiati 1450X110 : 155 yani 1029 olmak lâzım gelirdi ki biz de bunu yaptık.

Biz bu hisabı indi buluyoruz. İstanbul Ticaret ve Sanayi odasının leri ile Istatistik müdiriyeti umumiyesinin 1930 cetvelinde, kambiyo murakabe zamanlarına ait olmak üzere, 1450 ve 155 rakamlarına tesadüf edemedik. 1450 rakamını İstanbuldaki hayat pahalılığı endeksi olarak kabul etsek bile, bütün Türkiyeye şamil olması lâzım gelen kambiyo raicimizi bulmak için yalnız İstanbuldaki hayat pahalılığını esas ittihaz etmek tabiî doğru olamaz. Kaldı ki Istatistik müdiriyeti umumiyesinin 1930 senesi umumî cetvelinde 1929 senesine mahsus olmak üzere İstanbul hayat pahalılığı 1692 ve umum vilâyetlerin hayat pahalılığı vasatisi 1533 olarak gösterilmektedir.

nu da hiç bir yerde bulamadık. Elimizde mevcut resmî istatistiklere nazaran 1929 senesinde Ingilterede toptan eşya fiat endeksi 136,5; perakende yeyecek içecek endeksi153; ve hayat pahalılığı endeksi de 163 dır.

Avrupa gazetelerinde neşrolunan son istatistiklere nazaran haziran 1931 zarfında Ingilterede altın endeksi 147 dir. İstanbul Ticaret ve Sanayi odası da 1931 senesi haziran ayına mahsus geçinme endeksini 1209 olarak gösteriyor. Balâdaki formül mucibince bu erkamı yekdiğerine nisbet edecek olursak 904 rakamını buluruz ki bunun da 1931 haziran ayına mahsus sterlin raici olarak kabul etmemiz lâzım gelirdi.

seneden beri 1030 etrafında ipka edilmiştir. Madem ki böyle rehakâr bir formül ile sterlin fiatini bulmak mümkün idi acaba neden bir buçuk seneden beri bu fiatini değiştirmedik ve şimdi sterlinin "intrinseque" kıymetindeki bir iki kuruşluk sukutu arıyoruz.

Hakikat şudur ki sterlin fiati 1929 nihayetlerinde hiç bir esası ilmiye müstenit olmaksızın gelişi güzel takarrür ettirilmişti. O vakitlar sterlin bir aşağı bir yukarı hayli temevvüç ediyordu. Bir aralık 1125 kuruşa kadar fırlamıştı. Ticaret odası istatistiklerinden de anlaşıldığı üzere sterlin 1929 senesi nihayetlerinde 1029 değil 1038 kuruş idi. 1930 senesi mayıs ve haziran aylarına aşağıya düşmeğe mütemail iken, İzmirin tekarrüp eden ihracat mevsiminde ihracat tacirlerini zarardide ettirmemek gayretile bu fiatin muhafazası bankalar konsorsiyomu tarafından münasip görülmüştü. İşte şimdiye kadar devam ede gelen1030 fiatinin menşei budur.

Bu fiatin muhafazası doğru mudur ve ilerde sterlinin "intrinseque" kıymetine (4,86 2/3 dolar kıymetinde altın kuvei iştiraiyesi) halel geldiği takdirde ne yapmalıdır

Sterlin alış verişi bugün serbest bırakılmış olsa hiç şüphesiz 1030 raicini artık bulamayız. Fakat bundan aşağı mı yoksa yukarı mı çıkardı, bunu bilemeyiz. Her halde ithalât ve ihracatımız, harici düyunu-

tediye müvazenemiz tetkik edilerek hâsıl olacak neticeye göre yeni bir fiat tesbiti lâzım gelirse de bu mesele ile meşgul olacak olan Devlet bankasının faaliyete başlamasına kadar konsorsyom tarafından bu bapte bir tedbir ittihazı muvafık olmaz kanaatindeyiz.

İhtimal ki Devlet Bankası sterlini vahidi kıyasi addetmekten sarfı nazarla ekser memleketlerin yapmış olduğu gibi Türk altınına kâğıt paraya nisbetle bir kıymet takdir olunmasını hükûmete teklif eder. O vakit yalnız sterlini değil bütün kambiyo fiatlerini doğrudan doğruya "pair intrinseque" lerinden çıkarmak mümkün olur ve bu taktirde sterlin istediği kadar düşsün veyahut kalksın piyasamızda teşevvüşa-

üzere muamele ifaı bir şarta muallâktır; o da evvela altınımız "convertibilité,, si ile beraber altın ihracı serbestisinin teminidir.

Bizde 1030 raici ipka edildiği sırada sterlinin dünya piyasalarında "intrinseque,, kıymeti son defa olduğu gibi tenezzül ederse ne yapmalı? Fikrimizce altın hududuna kadar vuku bulacak tahavvülâtı nazarı itibara almıyarak yalnız ondan aşağı vuku bulacak tenezzül nisbetinde 1030 fiatinden tenzilât yapılmalıdır. Yapılacak tenzilât miktarını bulmak için Londra piyasasında altın endeksini istatistiklerde beklemeğe mahal yoktur. Her gün, ajans telgraflarında gösterilen kambiyo fiatlerinin "pair intrinseque,, leri ile mukayesesi bu farki derhal çıkar-

K. H.

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

9 EYLÜL 1931

IDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, stanbul.

Telefon numaraları:
24311 — 24312 — 24313

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
2 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş ur. Gazete ve matbaaya ait işler çin müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini abul etmez.

Bugünkü Hava

Dün azamî hararet 24, asgarî 17 derece idi. Bugün ruzgâr poyraz hava açıktır.

İzmirin Kurtuluşu

Dumlupınardan İzmire

31 Ağustos — 9 Eylûl

(Başı 1 inci sahifede)

liler.. Kazanılan zaferin büyüklü ü ve kat'iliği hakkında ittifak etiler..

Gerçe dünkü "Başkumandan meydan muharebesi„ çenberinin ir gediğinden gece karanlığından stifade ederek Ceneral Trikopis ile Diyetis birkaç yüz kişi ile (Kızılaş deresi) boyunca savuşabilmişerdi.. Fakat Türk ordusunu sevk e idare edenler, böyle bir ihtimali laha evvelden düşünerek, daha büük bir çizgi,. daha çizmişlerdi. Artık, ondan kurtuluş yoktu.. Eskişehir mıntakasında üçüncü düşnan kolordusuna karşı hareket e den üçüncü kolordumuz da, düşmaın 15 inci fırkasını Kütahya civaında tepelemiş, Kütahya'yı düşnandan kurtarmıştı.

Düşman bundan sonra ne yapabilirdi?

§ "Şimdiki vaziyete göre düşman, Trakyadan, Yunanistandan ve Bursa mıntakasından deniz veya demiryolile getirebileceği kuvvetlerle ya mahut "Milen hattı„ nda veya daha garpte müdafaa ederek hiç olmazsa (İzmir) i elinde tutmak„ istiyebilirdi..

"İtilâf devletleri de Yunanlıları böyle bir harekete teşvik ve hattâ icbar„ edebilirlerdi.

O halde "düşmanın böyle bir hareketine zaman ve imkân bırakmamak„ lâzımdı..

Binaenaleyh karar:

Üçüncü kolordumuz, Bursa sitikametinde çekilen düşman kolordusunu önleyip sıkıştırarak yok etmek maksadile Eskişehirin garbindan şiddetle takip edecekti.

Asıl ordularımız da, hiç durmadan (İzmir) e yürüyeceklerdi. Bu esaslara göre ordulara direktifler verildi..

1 — Eylûl:

* * *

Bu direktiflere esas olan Başkumandan emri şu idi: "Türk ordulari!

Afyonkarahisar — Dumlupınar büyük meydan muharebesinde zalim ve mağrur bir ordunun anasırı asliyesini inanılmıyacak kadar az bir zamanda imha eyliyen büyük ve necip milletimizin fedakârlıklarına lâyik olduğunuzu ispat ediyorsunuz.

Sahibimiz olan büyük Türk milleti istikbalinden emin olmağa haklıdır.

Muharebe meydanındaki maharet ve fedakârlıklarınızı yakından müşahede ve takip ediyorum.

Milletimizin hakkınızda takdiratına delâlet etmek vazifemi mütevaliyen ve mütemadiyen ifa edeceğim..

Bütün arkadaşlarımın Anadoluda daha başka meydan muharebeleri verileceğni nazarı dikkate alarak ilerlemesini ve herkesin kuvai akliyesini, menabiî celâdet ve hamiyetini müsabaka ile ibzale devam eylemesini talep ederim..

İlk hedefiniz Akdenizdir, ileri!„ Işte, henüz kanlarının dumanı tüten aziz şehitlerimizin ruhlarından da ilham alan o mütevazı büyük insan, ordularına verdiği bu emrile, onu takip eden dokuz yılın içine sığan dokuz asrın havsalasına sığmayacak kadar büyük siyasî ve içtimaî inkılâbımızın çerçevesini de çizmiş bulunuyordu..

* * *

Mes'ut Başkumandanlarından, bu emri alan bahtiyar Türk ordulari, yeni bir hız, yeni bir elân ile garba doğru akmıya başladılar..

Bursa istikametinde ilerliyen (3. K. O.) mız, yanmakta olan (Eskişehir) i düşmandan ve yangından kurtardı..

İzmir istikametinde ilerliyen kol ordularımızdan, brinci kolordu, alevler içinde yanmakta olan (Uşak) a girdi..

2 — Eylûl :

* * *

Gazi, Fevzi ve Ismet Paşalar karargâhlarile beraber saat 13 de (Dumlupınar) dan hareketle saat 17,30 da (Uşak) a vardılar.. Geçtiğimiz yolun etrafındaki köyler bir yangın yerine dönmüştü. Bu fecaatlar hakkındaki müşahedelerimizin tafsilâtına girişmeğe yazımızın hacmi müsait olmadığı için şöyle bir temasla geçiyorum..

Ordularımız, bu yangın harabeleri içinden, kin ile gükreye gükreye geçiyor, önüne çıkan düşman dökündülerini tepeliye tepeliye yürüyordu.

Uçüncü kolordumuz, (İnönü) garbine vardı. Asıl ordularımızda, kol başlarile (Uşak) garbine, Orhanlar - Ahmetler hattına vardılar.

Düşman Ceneralleri Türk Başkumandanının huzurunda:

Bugün akşam, saat 22 sularında gelen raporlar. " (Uşak) şimali şarkisinde Murat dağında Karacahisar civarında bir çok esir ele geçtiğini; bunların arasında biri kolordu komandanı olmak üzere beştane de ceneral bulunduğu" müjdesini verdiler..

Filhakika Domlupınar meydan muharebesinden kaçabilen, 5 ceneral, 230 zabit ve 5.300 kûsur Yunan neferi de kâmilen esir edilmişti..

* * *

3 Eylûl zevale doğru bu esir düşman ceneralleri, Yunan başkumandan vekili Trikupis, ikinci Yunan kolordusu kumandanı ceneral Diyenis ile üç fırka kumandanı), Üçüncü fırka kumandanı (Umum jandarma kumandanı) Kâzım Paşanın refakatinde (Uşak)a geldiler..

Yanık Uşakın, Yunan süngülerile yaralı köylü kadın ve çocuk ve ihtiyarlarile onların yürekler acısı feryatlarile dolu olan sokaklarından geçtiler.. İçi, dışı mavi—beyaz boyanarak vaktile Yunan başkumandanı Hacı Anesti için hazırlanmış bir Türk evine getirildiler..

Kimbilir, belki biran için orada kendi başkumandanlarını göreceklerini hayal etmişerdir..

Evin kapısı açıldı; içeriye girdiler.. Artık Türk Başkumandanının huzurunda idiler..

Gazi Başkumandan, kendilerine has nezaket ve ciddiyetleri ile onlara bazı sualler sordular ve.. "Hacı Ansti nerede? Ben onu görmek isterdim.„ Dediler. Sonra "dünyanın en meşhur askerleri bile esarete düşmüşlerdir. Vazifenizi tamamen yaptığınıza kani iseniz müteselli olabilirsiniz.. Buyurunuz istirahat ediniz.. Esbabı istirahatınız temin edilmiştir„ buyurdular. Esir Ceneraller çıktılar ve gittiler..

Bugün ordularımız kol başlarile, (Silindi) - (Takmak) hattına, süvari kolordusu da kolbaşı ile (Kola) ya vardılar.

Üçüncü kolordumuz, İnönü şimali garbinde düşmana çattı, püskürttü.. Düşman gerilerde harekete geçen milli gönüllü müfrezelerimizde, (Sındırığı) ve (Bigadiç) i düşmandan temizlediler.

4 — Eylûlde:

* * *

Ordularımız harekâta devam ettiler; Bursa istikametinde ilerliyen üçüncü kolordumuz, (Pazarcık) istikametinde düşmanı takip etti. (Pazarcık) ı düşmandan aldı.

İzmir istikametinde ilerliyen ordularımız kol başlarile (Silindi) garbi (Kol) ve cenubî hattına vardılar.. Süvari kolordusu düşmanı önlemek üzere iki fırkası ile Salihli istikametinde, bir fırkası ile- Alaşehir ovasına doğru düşmana rastladıkça vuruşa vuruşa elerliyordu.. Kulalılar, düşman tarafından yakılmak üzere iken, kahramanca saldırışlarile (Kula) yı düşmandan ve yangından kurtaran ikinci süvari fırkasına hâlâ din şükranlarını söylerler..

5 — Eylûl:

* * *

Başkumandan, büyük erkânı harbiye reisi ve Garp cephesi kumandanı maiyetlerile bugün öğleden sonra (Uşak) tan hareketle saat 19,30 (Eşme - Taknak) ya vardılar.. Fakat düşman burasını öyle yakmış ki, barmacak tek bir bina bulamadık!!.

Açıkta, çadır kurarak kondukk.. Yangından, zulümden kurtulmak için ormanlara kaçmağa muvaffak olabilmiş olan aç ve çıplak (Eşme) çocuklarının ürkek ürkek yanımıza sokularak bir fecaat anlatışları vardı ki, ne yürek dayanır ne de havsala alırdı. Onu geçiyorum..

§ Bugün Türk ordularından, ikinci ordu kolbaşısı ile (Borlu) ya vardı..

Süvari kolordusu: İkinci fırka ile Alaşehirden Salihliye doğru çekilen düşmana çattı. Düşman bu taarruz neticesinde beraberinde götürdüğü birçok koyun, keçi, hayvan sürüleri ve birçok ölüleri bırakarak kaçmağa mecbur oldu..

Üçüncü kolordumuz, İnegöl civarına vardı. Mürettep süvari fırkası ile (Mezit) yaylasında düşmana çattı. ve püskürttü..

6 — Eylûlde :

* * *

Üçüncü kolordumuz (İnegöl) ü tuttu.. Süvarisini ileri sürdü. Düşmanla teması muhafaza ederek gece ledi..

Süvari kolordumuz.

Bugün Salihli ile Ahmetli arasında Marmara gölü - Sarıkaya hattını tutan düşmanın sol cenahını çevirmek suretile taarruz ettiler..

Solunun çevrildiğini gören düşman gece çekildi..

Bundan sonra düşmanın çekileceği iki yol vardı. Biri demiryolu boyunca, diğeri de (Nif - Kemal Paşa) yolu ile İzmire giden istikametti..

Garp cephesince süvari kolordusuna, düşmanı önlemek ve ona taarruz etmek emri verilmişti..

İkinci ordu: Kolbaşısı ile (Atala) şarkına vardı.

Birinci ordu: Birinci kolordusu ile (Kule) den Salihliye ikinci kolordusu ile Alaşehire yürüdü..

Dördüncü kolordu da birinciyi takip etti. Başkumandanlık karargâhı da bugün (Eşme) den hareket le (Alaşehir) e vardı.

Alaşehir henüz dumanları tüten bir yangın harabesi halinde idi. Bu gün alınan haberlere ve yapılan harekâtın neticesine göre düşmanın (İzmir) i büyük bir kuvvetle müdafaa etmiyeceği ve edemiyeceği anlaşıldı.

Bunun üzerine ordulara şu emir verildi:

A — İkinci ordu Akhisar - Soma istikametinde yürüyecek. Süvari kol ordusu, Manisa - Menemen - İzmir istikametinde ilerliyerek (İzmir) i düşman yakmadan, istirdat edecek..

B — Bu hususta süvari kolordusuna yardım etmek üzere her kıt'adan ayrılmış piyade müfrezelerinden mürekkep mürettep kıt'alar, Nif - İzmir yolile ilerliyecek.

C — Birinci ordu kolbaşlarile Ahmetli hizasına varacak..„ idi.

7 — Eylûlde:

* * *

Ordular, bu emre göre hareketlerine devam ettiler..

Üçüncü kolordumuz, emri altına giren Kocaeli grupu ile İnegölün şimaline gelmiş. Düşmanın 3. ve 10 uncu fırkalarının henüz (Keşiş dağı) ile (İznik gölü) arasında ve 11 inci fırkasının da (Gemlik) ile (İznik gölü) arasında bulundukları tespit edilmiş, bu suretle üçüncü kolordumuz, kendisine adetçe üstün bir düşmanla uğraşmak mecburiyetinde kalmıştı.

İkinci ordumuz da (Adala) ve garbine vardı. Birinci ordu dahi 1. ve 2. inci kolordularile (Torgutlu) hizasına geldi..

§ Başkumandanlık karargâhı da bugün saat 11 de (Salihli) ye gelmiş konmuştu..

8 — Eylûlde:

* * *

Bursa istikametinde ierliyen üçüncü kolordumuz, Bursa şarkında ki düşmanla boğuşuyordu..

İzmir istikametinde: Süvari kolordumuz, bir taraftan Manisayı tutuşturmuş yakmakta, diğer taraftan süvarilerimize mukavemet etmekte taanüt eden düşmanla bugün çok kahramanca çarpıştı. Ve bağrı yanık Manisamızı, düşmandan kurtardı..

Ondan sonra bir fırkası ile Manisa - Menemen - Karşıyaka istikametinde, iki fırkası ile de Manisa - Nif - Bornova - İzmir istikametinde ilerledi. Rastladığı düşmanla vuruşa vuruşa Menemen - Nif - Kemal Paşa hattına vardı.

İkinci ordu Akhisar - Soma istikametinde yürüyüşe devam etti. Süvariye yardım etmek üreze tertip edilen piyade müfrezeleri de bu akşam Nif = Kemal Paşa'ya vardılar.

Salihlide bulunan başkumandanlık karargâhı bu akşam saat 22 de cephenin Salihli civarındaki telsiz istasyonu ile şu telgrafı almıştı:

"İzmirdeki itilâf konsolosları (İzmir) in Türk ordusuna sureti teslimi hakkında müzakere icrasına amadedirler.„

Işte, bu vesika, o tarihten üç yıl, üç ay ve 21 gün evvel, Türke sormadan, sormak lüzumunu duymadan, onu artık "öldü" kabul ederek mirasını paylaşmağa kalkışan ve bu meyanda en güzel bir parçası olan (İzmir) i Yunana teslim eden butun bir husumet âleminin, Türkün meramı önünde nihayet ram olmaktan başka bir çare kalmadığına inandıklarını gösteren ilk vesika idi..

Türkü esir etmek hayaline kapılacak olan her müsterlinin Türkün azmi önünde en son sözü daima böyle olmağa mahkûmdur..

Türk Başkumandanının bu telgrafa verdiği cevap "(Turgutlu) da görüşülmek üzere murahhaslarının gönderilmesi ancak bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere murahhasları hamil olacak otomobilin beyaz filama takması" merkezinde idi.. Fakat ertesi sabah itilâf murahhaslarının gelip teslim tarzını konuşmalarına meydan kalmadan, Türk ordusu İzmire girmişti. şöyleki.

9 — Eylûlde:

Daha dün akşam Menemen — Kemal Paşa hattına varmış olan süvari kolordumuz, gece de yürüyüşe devam ile bugün 9 eylûl 1 ve 2 inci fırkaları ile Kemal Paşa — Bornuva — İzmir 14 üncü fırkası ile kolordu karargâhı da Menemen Karşı yaka istikametlerinde ilerliyerek sabaha karşı İzmir karşısına gelmişlerdi.

Düşman telâşla İzmiri boşaltıyor, gemilere can atıyordu. Bu hareketi korumak için süvarilerimize karşı daima yüz çeviriyor, ateş ediyordu..

Süvarilerimiz, yıllarca hasretini çektikleri güzel İzmirin çekici miknatısına tutulmuşlar, İzmire doğru saldırmağa başlamışlardı;

Piyade kollarımız süvarilerden evvel İzmire girmek yarışına girişmişler, bir şelâle gibi (Kemal Paşa) buğazından Bornuva — İzmir istikametinde heybetle akıyorlardı..

Bu hamaset yarışı esnasında şehit düşen Mehmetciklerimizin, kurtardıkları İzmirin sinesinde yükselen abidesi, işte o hamasetin sembolüdür.

Süvarilerimiz, taşkın bir şelâlenin coşkun kolları gibi İzmirin, henüz düşmanın son döküntüleri ile dolu olan sokaklarına yayıldı. Artık sokak muharebeleri bütün şiddetile devam ediyordu.. Her süvari atını şehit düşen arkadaşının üstünden atlatarak ilerliyordu.. İzmire ilk giren süvari kollarımız, İzmir hükûmet konağının ve kışlanın önüne gel dikleri zaman, el'an kışla ve hükûmet konağının üstünde birer Yunan bayrağının dalgalandığını farkettiler.. Tam üç yıl üç aydır, zehirli birer ok gibi güzel İzmirin bağrına nasaplı duran o bayrakları indirdiler.. Halkın sevinçli hıçkırıkları için de, al Türk bayraklarını diktiler

* * *

Baş kumandanlık karargâhı, bugün bütün maiyetile saat 8 de Salihliden Turgutluya, geldi.. Oradan da hareketle saat 15 te (Kemal Paşa)ya vardı..

Tam bu sırada, daha evvel arzettiğimiz gibi süvarilerimizin (İzmir) e girdiğine ve şiddetli sokak muharebeleri devam etmekte olduğuna dair ilk müjdeli haberler geldi..

Türk milletinin, üç asır kadar süren üç yıllık hasretini İzmire götürmekte olan bu büyük adam, Gazi bu haberi alır almaz derhal hareket ettiler.. Ve tam saat 18 te (Nif — Kemal Paşa) ile Burnuva arasında (Bel kahve) denilen yere geldik.. Oradan hemen bütün (İzmir) koyu görünüyordu.Bütün İzmir, limanile, etrafile gözümüzün önüne serilivermişti..

Bu anda umumî vaziyet şöyle idi:

Bursa istikametinde ilerliyen üçüncü kolordumuz, Bursayı elinde tutmak ve yakmadan bırakmamak isteyen üçüncü düşman kolordusunu Bursa şarkında Keşiş dağı ile İznik gölü arasında yakalamış, sıkıştırıyor..

Ikinci ordumuz, hem Bursa civarından çekilen düşmanın ardına düşmek hem Çanakkale buğazına varmak üzere Akhisar — Soma arasında, şimale doğru yürüyüşüne devam ediyor.

Birinci ordumuz; birinci kolordusu ile (Kemal Paşa) ya; ikinci kolordusu ile (Manisa)ya varmış bulunuyor.

Dördüncü kolorduda ikincinin arkasında yürüyor.. Süvari kolordusu ile ona yardımcı olan mürettep piyade müfrezelerimiz, İzmir sokaklarında vapurlarına kaçarken yakaladıkları düşman ile boğuşuyor..

Işte bu umumî vaziyete vâkıf olan Türk Başkumandanı ve arkadaşları bugün bu saatte orada, (Bel kahve)sinde, İzmirin kurtuluşunu seyrediyorlar..

Dürbinler elde.. Bütün gözler İzmire dönük.. Bakıyoruz..

İzmir şehri, bütün liman ve körfezi ile önümüzde.. Düşmanın son vapurları alabildiği döküntülerini almış, fayrap etmiş, son dumanları savurarak Garbe doğru kaçıyor.. Kadife kalesi üstüne yeni dikilmiş olan Türk bayrağı, aşina ve ılık bir gururla dalgalanıyor..

Görüyoruz:

O tarihten üç yıl üç ay evvel Yunan ordusunu, Türkü boğmak, esir etmek hayalile İzmir rıhtımına çıkaran itilâf donanmasının İzmir limanındaki filosu, Dumlupınarda yokedilen asıl Yunan ordusunun, daha garilerinde kalan artıklarının o dakikada vapurlarına nasıl can atmak isterken denize döküldüklerine, yalnız seyirci!... Herhalde bir az da utangaç!...

Görüyoruz:

Tam kırk ay iştiyakile Türk milletinin yüreğini yakan, (Güzel İzmir), gurup zamanının hafif ve ince sisinden örülmüş kül renkli zarif bir tül altında, sanki hasretlilerini aynı derin özleyişle kurtaranlarını aynı candan minnetile "Gel!„ diye çağırıyor..

Görüyoruz:

Akdenizin beyaz köpüklü enginlerine batmak üzere bulunan güneş, sanki düşman ordusu ile beraber düşmanın Türk vatanı üzerindeki istilâ emelinin, Türkü esir etmek hülyasının ebediyen Akdenizin enginlerine gömüldüğünü müjdeliyor..

Enginliğini, anlatmak çok güç, bir ad koymak ise imkânsız olan bu bakış ve görünüş önünde heyecanla, huşu' ile sessiz duruyoruz..

Birden bire bir ses çınladı: "Ah İzmir yakdın bizi!..„

Bu ses, İsmet Paşanın coşkun gönlünden taşan, çağlıyan sesi idi.. Bunu, parlak gözlerinden damlalar takip etti.. Bu halile aziz Başkumandanının karşısında tazimle vaz'ı mahsus aldı:

"Tebrik ederim.. Eserini„ diyebildi.. Türk ordusunun fazilet ve feragat örneği, kudretli reisi Fevzi Paşa aynı suretle başkumandanını tebrik eyledi. Ondan sonra birinci ordu kumandanı ile diğer bütün maiyet erkânı başkumandanlarının etrafına, güneşin piykleri gibi o büyük insanın etrafında bir tazim halkası çevirdiler..

Dürbinin adesesini o ane kadar bir türlü İzmirden ayırmayan vakur tek baş, Gazinin altın başı, on ande etrafını çeviren hürmet halkasına döndü:

"Ben de sizi tebrik ederim.. Işin bu safhası bitti.. Asıl işe bundan sonra başlayacağız.„ dedi.

Fakat Türk milletinin dehasını bir adese gibi kafasında toplayan, Türkün en yüksek duygu ve dileklerini tunç göğsünde biriktiren bu eşsiz adam, hiç bir zorluk önünde yılmayan, hiç bir keder önünde sarsılmayan, fakat en büyük muvaffakıyet üstünde de şaşırmayan bu büyük nsan, o tarihe kadar tam üç yıl, üç ay devam eden çetin mücadelenin o günkü neticesini ifade eden o levha karşısında, derin ve yeşil gözlerinden birer damlanın sızmasına mâni olamamıştı.

O günün millî tarihimizdeki şümulünü, ehemmiyetini, bu iki damla kadar, tarife kim erebilir?..

Yalnız, bu iki damla ile "Asıl işe bundan sonra başlayacağız.„ Düsturunu birleştirirsek, dokuz asrın havsalasına sığmayacak kadar geniş olan dokuz yıllık siyasî ve içtimaî inkılâbımızın programının, o gün orada çizildiğine şüphe kalmaz..

Onun için, bugün yalnız (İzmir) in kurtuluş bayramı değil, aynı zamanda Türk cümhuriyetine, Türk inkılâbına temel atış bayramlarından birisidir.

Işte (İzmir) liler, Gazi İzmiri böyle kurtardı.

Yeşilköy: A. Rıza

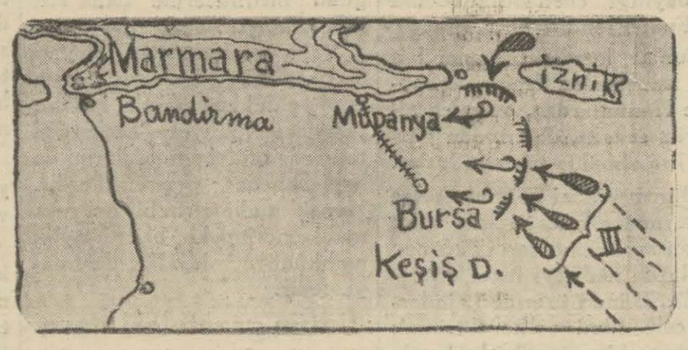

9 Eylül vaziyeti (Bursa cephesi)

Milliyet'in Edebî Romanı : 17

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim Necmi

— Estafurullah, Hanımefendi.

— Öyle ya! Orası büyük bir zengin evi, bir kibar salonu. Burası ise. .

— Burada daha çok samimilik var, efendim .

— Öyle buluyorsanız teşekkür ederim .

Nimet Hanım, kahve tepsisile içeriye girdi. Kahveler içilirken söz anneye geçmişti:

— Bilir misiniz, Nebil Bey, Nerimanın edebiyata ne büyük merakı var. Şiirler yazıyor, romanlar, tiyatrolar tercüme ediyor. Tiyatrodan roman, romandan tiyatro çıkarıyor. Bütün zevki, hayatının bütün neş'esi edebiyattan ibaret.. Daha pek genç olduğu halde edebiyatla uğraşanlar arasında adeta şöhret aldı. İstikbali çok parlak olacağını ümit ediyorlar .

Bir çok meşhur muharrirlerde kendisini teşvik ediyorlar. Yalnız Reşit Beyefendi ile henüz tanışamadık. onunla da geçenlerde Maksimbarda görüştük. Bir gün bize geleceğini vadetmişti, ama henüz fırsat düşmedi. Siz kendisini tanıyorsunuz galiba? Bir gün birlikte getirirseniz ne iyi olur.

Nimet Hanım, söz fırsatını ele geçirince kaçırmak istemiyormışçasına, bugün bu lakırdıları ipliğe dizer gibi biribiri ardınca ortaya dökmüştü. Ahmet Nebil, cevaba fırsat bulamıyarak dudağında bir tebessümle, gözlerinde tasvip bakışlariyle dinliyor, Neriman Cemşit Hanım, anesinin sözü kesmesini bekliyerek sabırsızlanıyordu.

Kahve fincanlarını dışarı götürmek mecburiyeti Nimet Hanımın sözünü kesti.

Neriman Cemşit Hanım yalnız kalınca, mahrem bir eda ile Ahmet Nebile sokuldu:

— Ey, söyleyin bakalım, Nebil Bey, Muhteşem Nihat Hanımefendi ile münasebetiniz ne sularda?

— Münasebetimz mi? Aman, Hanımefendi, bendeniz o ziyafet gecesi Hanımefendiyi ilk defa olarak tanımıştım.

— Hepimizi de öyle, değil mi? Oradaki Hanımlardan hiç birini daha evvelden tanımıyordınız ya?

— Evet. Yalnızbirini tanırmışım ama...

— Tanırmışım ne demek?

— Bendeniz hatırlıyamaefendim?

— Hangisi bu, kuzum?

— Mebruke Numan Hanım.

— A! Nereden tanıştınız?

— Vaktiyle İstanbulda oturduğumuz zaman, Sultanselim taraflarında komşumuz muşlar.

— Pek tuhaf! İstanbul tarafına geçmeğe bile tenezzül etmez görünen Mebruke Hanımefendi demek Sultanselimden gelme imiş, öyle mi?

— O zaman küçük bir kızdı, efendim .

— Şimdi de büyük bir kız..

— Evli değil midir?

— Yok!

— Acayip!

— A! Siz bunu bilmiyor miydiniz ?

— Nereden bileceğim?

— Evet, evet. Evli değil. Hattâ nışanlı, falan da değil.

Halbuki pek serbest görünüyordu. Hiç te genç kız tavru yoktu.

— Evet. Pek serbest. Hattâ lüzumundan fazla ..

— Beni evine de çağırdı.

Yok canım! Ne diye?

— Cumartesi günleri evdeyim. Bir gün gelin de size hayatımı analatayım„ dedi.

— İyi cesaret doğrusu!

— Neden, Hanımefendi?

— Hayatını size anlatacak, ha ?

— Evet .

— Aman, Nebil Bey, öyle saf saf "evet!„ demeyin. Hiç o hayat anlatır mı?

— Ne var hayatında?

— Aman, ben anlatamam. Gidin de kendsi anlatsın..

Ahmet Nebil,- sesin birden bire aldığı sert çınlayışla sarsıldı, kızararak önüne baktı. Neriman Cemşit Hanım, delikanlının haline acıdı . Birden bire gülümsedi .

— Canım, siz de ne kadar hassassınız. Bu Mebruke Numan Hanım - nasıl söyliyeyim, bilmem ki - biraz karışık mazili bir Hanım. Sizin gibi bir gençle ikinci görüşüşte ben bu karışık mazinin kirli çamaşırlarını ortaya nasıl koyarım? Sonra bana ne kıymet biçersiniz?

— Affınızı rica ederim, Hanımefendi, sorarken sizin cevap vermekte güçlüğe uğrayabileceğinizi hesaba katmamıştım..

— Ne ise, canım, şimdi de bana merak oldu: Evvelki tanışmanızda aranızda aşk gibi bir şey geçmemiş miydi?

— Ne münasebet ,Hanımefendi !

— Nasıl ne münasebet? Mebruke Numan Hanım tam bir aşk kadını. Siz de maşallah her görene heves verecek kadar genç ve güzelsiniz .

— İltifat buyuruyorsunuz.

— Vallahi değil. İltifatı filânı yok. Siz de gördünüz ki ziyafet gecesi Muhteşem Nihat Hanımefendinin salonundaki Hanımların hepsi de size bayıldılar .

— Her halde hepsi değil.

— Neden ?

— Siz de oradaydınız Hanımefendi ve..

— Ey ve. ..

— Ve görüyorum ki hiç te bayılmış, ayılmış değilsiniz.

— O!

Neriman Cemşit Hanımın şehadet parmağı tehdit eder gibi salladı:

— Saf bir çocuk tavrı altında bakın neler söylüyorsunuz?

Ahmet Nebil gözlerini kaldırdı. Neriman Cemşit Hanımın her zamandan fazla süzülen, uzun kirpiklerle yarıyarıya örtülen gözlerine derin derin baktı . Bu gözler kendilerini gizlemek ister gibi gittikçe süzülürken, dudaklarda, sanki sahibinin iradesi haricinde, bir tebessüm çıçekleniyor, burun ihtiyarsız birtitreyişle dönüyordu. Ahmet Nebilin gözleri bu dudaklardan yumruca çeneye, dolgunca gerdana doğru indi. Neriman Cemşit Hanımın bütün mevzun vücudünü sararak diz kapaklarından aşağı yukarıya kadar ince ipekli çoraptan başka bir şeyle örtülmediği halde birbiri üzerine konmuş olan bacaklarda durdu. Neriman Cemşit Hanımın süzgün gözleri Ahmet Nebilin nazarlarını kovalıyordu. Bu duraklamayı da fark etti. Mütebessim dudaklarına sanki sahibinin iradesi haricinde, daha ziyade yayıldı ve aralarından şu cümle fırladı :

(Devamı var)

SİNEMA

Hollyvood'da yıldızların yüzde yetmiş beşi sigara kullanıyorlar

Richard Barthelmes — Eveline Brent — Clive Brook

Gazetecilerden biri işini bıkmış, Hollyvood'da hangi artistlerin sigare içip, hangilerinin içmediğini tetkike başlamış ve sonunda kadın erkek yıldızlardan yüzde yetmiş beşinin sigara içtikleri neticesine varmıştır.

Çok kimseler yıldızların pahalı sigaralar içtiklerini zannederler. Hayır, hepsi de sizin gibi kullandığımız alelâde sigalardan içiyorlar. George Bancroft hafif sigara kullanır. Gary Cooper eski kovboyluk zamanından kalma, sigalarını şimdi sarar.

Lupe Velez hiç sigara içmez ve, bir gün yemekten sonra bir sigara almış ve o kadar hoşuna gitmiş ki, şimdi hemen herkesten fazla sigara içen odur.

Hollyvood'da kadınlarda her yerde olduğu gibi sigara kullanırlar. Marie Dressler elde ne sigarası bulursa içer. Joan Cravford daha ince zevklidir. Ancak yemeklerden sonra kahvesini alırken sigara içer Norma Shearer, Ruth Chatterton yaman tiryakilerdendir. Gloria Suvanson içtiği sigaraları sureti mahsusada imâl ettirir. Sigaralarının üstünde kendi markası vardır ve ucu gümüşüdür. Norma Talmadge daha ileriye giderek fantazi sigara kâğıtları buldurmuştur. Onun sigaraları beyaz siyah çizgilidir. Stroheim'in sigarasının kâğıdı ise sim siyahtır. John Barrymore'un kullandığı Rus sigaraları, alelâde sigaraların iki misli uzunluğundadır.

Ya Greta Garbo? O da ne zaman canı isterse sigara içer. Evinin her köşesinde sigara vardır. Canı istediği zaman elini uzatması kâfidir. Clara Bow parmakları sararmasın diye ağızlıksız sigara içmez. Yalnız Lylian Tashman sigara kullanmaz. Bütün kadınlar sigara içtikten sonra, sigara içmemek suretile teferrüt etmek te fena bir şey değil.. Bunda ayni zamanda tasarruf ta var.

Bu kız şimdi Hollyvood'un stüdyolarında atsız sansız bir figürandır. Fakat kim bilir yarın?

Sinema haberleri

* Maurice Rostand "sevdiğim adam,, ismindeki eseri filme alınmaktadır. Baş mümessile Nancy Carol.

* Amerika ticaret nezaretinin istatistiklerine nazaran, 1 kânunusaniden 30 hazirana kadar Amerikada 328 film yapılmıştır. Geçen sene ayni müddet zarfında 298, daha evvelki sene 397 film yapılmıştı.

* Amerikadaki Jesse Lasky stodyosu bilhassa çocuk filmleri çevirmeğe başlamıştır.

* Amerikada renkli filmler gittikçe artmaktadır.

* Almanyada bir çok sinemalar kapılarını kapatmışlardır.

* Tokyoda bir sinematoğraf şirketi teşkil edilmiştir.

* İtalya hükûmetinin müzahereti ve Scela de Milan orkestresinin yardımı ile Rossini Bellini, Verdi, Mascagni, Puccininin belli başlı operaları filme alınacaktır.

* Ertuğrul Muhsin Bey Pariste Epinay stüdyolarında "İstanbul dilencisi,, filminin dahili aksamın filme almağa devam etmektedir.

Clara Bow'un yeni resimlerinder biri

Haftanın filmleri

Nevyork geceleri

Opera sineması bu hafta Normatalmaç ile Roland Gilbert'in "Nevyork geceleri,, ismindeki filmini göstermektedir.

Bu filmi şöyle hülâsa edebiliriz:

Jill Devern güzel bir şantözdür. Kocası Fred bestekâr ve.. ayyaştır. Jill kazandığı az parayı eve sarfetmekten ve kocasına sarfetmeden artık bitmiştir. Ve nihayet bir gün bu böyle devam ettiği takdirde evi bırakıp gideceğini söyler. Fred ve şeriki Joni Doran tam o aralık bir şarkı bestelemişler, ve bu şarkı sayesinde para ve şeref kazanmışlar. Jill de şarkıyı beğenir ve kendisinin oynadığı operet müdürüne bunu takip etmeği kabul eder. Müdür Joe Prividi kızı beğendiği için şarkıyı kabul eder. Bu haberi bir an evvel haber vermeğe koşarken Jill kocasının bir kulis arasında şantözlerden Rut Day'i öperken görür. Fred karısına oyundan sonra kendisini Futlait Klüpte bulacağını söyler. Tam muayyen saattte Jill gider, fakat kocasını bulamaz. Fırsattan istifade etmek isteyen Prividi kendiseine kocasının sarhoş olduğunu söylerse de inanmak istemez ve saat ikiye kadar bekledikten sonra evine döner. O çıkar çıkmaz içeriye Fred ile Dollan girerler. Prividi Fredin bulut gibi sarhoş olduğunu görünce Rut Day'i çağırır, kulağına bir şeyler söyler, sonra kulübü kendi sahibi olanı çağırarak bir polis almasını söyler. Filhakika polisler gelirler. Fred ile Rut Day'i hususi bir odada basarlar, karakola götürürler. Jill ertesi sabah kocasının uğradığı bu işi gazetelerde okurken kocası içeri girer. Genç kadın bütün nefretile onun yüzüne bağırır ve gidip Prividiyi bulacağını nihayet öteki kadınlar gibi kendisinin de kürkler giyip elmaslar takacağını söyler. Altı ay sonra Jill ile Prividi, evlerine gelirler. O akşam bir müsamere vardır. Ev kalabalıktır. Gece eğlenirken bir sarhoş Jille sataşmak ister, Prividi araya girer, nihayet döğüş olur, ve Prividi müdafaa vaziyetinde kalarak hasmını yaralar, tevkif olunur.

Jill de şahittir.

Karakolda otururken içeriye iki polis ortasında birisi girer. Bu Fred'tir. Jill, kendisini serbest bırakılması için nakdi kefalet vermek ister. Fred kendisinin paraya ihtiyacı olmadığını şeref ve servet sahibi olduğunu söylerse de üstü başı bunun aksini göstermektedir. Nihayet itiraf eder. Jill müteessir olur ve eski kocasile yeniden yaşamağa karar verir. Kefalet ile serbest bırakılmış olan Prividi iki gencin Nevyorku terketme küzere olduklarını haber alarak dört adam tutar ve Fredi öldürmek üzere istasyona gider. Fakat plânı suya düşer. Döğüş esnasında canilerden biri ateş eder ve silâhını Fredin cebine sokar. Fredin dostu Joni onları kaçırır ve polis yetiştiği zaman da düşer bayılır. Kurşun ona isabet etmiştir. Bu esnada polisle Prividinin gelecek istasyonda gidip Fredi öldüreceğini bir telefon mükâlemesinden öğrenirler. Filhakika Prividi Fred ile Jill'i kompartımanda yakalar. Fred gayri ihtiyarî elini cebine götürünce tabancayı bulur ve Prividiye kıpırdanmamasını söyler, Prividi güler O aralık tren bir tünele girer ve bir silâh sesi işitilir. Tünel bitip ortalık aydınlanınca Prividinin elleri kelepçelenmiştir bile.. Polisler onu artık yakalamışlardır. Jill ile Fred de artık yeni bir hayata kavuşmuşlardır.

Alman yıldızlarından Lilyan Harvey

Lupe Velez

Douglas Fairbanks meşhur "Gaucho,, ismindeki filmini çevirmeğe hazırlandığı sıralarda müttehit artistler stüdyolarının setlerinde kendisine eş olacak kadını bulmak üzere kırkıncı tecrübe yapılıyordu. Tecrübesi yapılan kadınlardan hiç biri uygun gelmiyordu. Douglas ümidi kesmişti. Rjisörü Jones saçlarını yoluyordu. O kadar ki artık tecrübelerde bulunmayordu. Muavini her müracaat eden artisti yüzünü ekşiterek tecrübe ediyor ve.. Bittabi aranılan eşi bulamıyordu.

Nihayet bir nisan sabahı stüdyoyu bir fısıltı kapladı. Ne o? Bulundu mu?

Bu defa muavin de, rejisör de canlanmışlar, yine ayni sette bir kadını tecrübe ediyorlardı. Meksikalı olduğu konuşmasından belli esmer ve güzel bir kadın.. O ne canlılık!

Bu defa rejisör koşup Douglas'ı buldu. Çok geçmeden Mary Pickford, Gloria, Norma, Constance stüdyoyu doldurdular. Hepsi de bu hârikayı görmeğe gelmişlerdi.

Lupe Velez ayni sahneyi yorulmaksızın on sekiz defa tekrar etti. İlk filmi bu oldu.

Lupe Velez

Lupe üç günde bütün stüdyoyu fethetti. Herkese kendini sevdirdi. Kendisi herkesi sevdi.

Haftada bin dolarla müttehit artistlerde işe başladı. Şimdi First National'dedir.

Evli değildir. Fakat çılgınca seviyor. Kimi? Garry Cooper'i.

Doktor — *Bir şeyler işidiyor gibiyim.*

Hasta — *Evet, doktor. Beş dakikadır telefonunuz çalıyor.*

ÇOCUK

Arzın kabuğu

Bugün herkes biliyor ki, üzerinde yaşadığımız arz sadece yus yuvarlak bir toprak parçası değildir. Arzımız muazzam bir yumurtaya benziyor. Bu yumurtanın kabuğunu gözünüzün önüne getiriniz. İşte arzımızın toprak kısmı da, büyüklüğüne nispet edilirse, bu kalınlıktadır. Bu toprak kısmına "Kışır - kabuk,, denir.

Bugün size bu kabuk hakkında malûmat vereceğiz.

Arzımızı yumurtaya benzettiğimize göre, kabuğu toprak ve kayadan ibaretse, yumurtanın sarısını ve beyazını teşkil eden iç kısmı, acaba arzımızda ne haldedir?

Arzımızın iç kısmı "Mayinari,, denilen su halinde ateştir.

Bugün arzın kabuğunun ne kadar kalın olduğu aşağı yukarı malûmdur. Bir kuyu kazılsa ve gittikçe aşağıya doğru inilse sıcaklık artar. Hesap etmişler. Her 33 metre aşağıya inildikçe bir derecei hararet artıyor. Yuvarlak hesap yapılmak istenirse her 100 metrede üç derecei hararet artıyor. En derin maden kuyularında bu hararet derecesinin ayni intizam dahilinde arttığı görülmüştür. Dünyada mevcut en derin maden kuyusu 2000 metre derinliğindedir. Bu derinlikte 60 derecei hararet vardır. Yani 1000 metrede 30 derecei hararet..

Şimdi hesap edelim: 1000 metrede 30 derecei hararet, 10,000 metrede 300 eder. 100,000 metrede ise 3000 eder. Fakat 3000 derecei hararette tanınmış ne kadar maden varsa yalnız erimez, hattâ zeveban ve gaz haline gelir. Bundan anlaşılıyor ki, arzımızın kabuğu 100,000 metreden kalın değildir. Bütün tahminlere nazaran bu kalınlık 70 - 80 kilometre arasındadır.. Bilirsiniz ki bir kilometre 1000 metre demektir.

Halbuki arzımızın büyüklüğünü hesaba alırsak, bu kalınlık yumurta kabuğunun kalınlığını geçmez. Hattâ yumurtanın kabuğu, cesametine nazaran, arzın kabuğundan daha kalındır.

Şefkat

Plâjlarda pijama modası Avrupada o kadar aldı yürüdü ki, geçenlerde İngiliz plâjlarından birinde çocuklar arasında bile bir pijama müsabakası tertip edildi. Miniminiler bu kıyafetlerile ne hoş görünüyorlar değil mi?

Balina nesli tükeniyor

Bir çok vahşi hayvanlar var ki bunlara artık ancak Amerika çöllerinde tesadüf etmek kabil oluyor. Fakat mütemadi avlar neticesinde onlar da tükenmek üzeredirler. Şimdiye kadar belki de çoktan tükenirlerdi. Fakat hükûmetler vahşi hayvan avı için bazı memnuiyetler koyduklarından nesillerini bu zamana kadar idame edebildiler.

Denizlerde de nesli tükenmek üzere olan mahlûklardan biri de balinadır.

Senede, çoğu Norveçyalı balıkçılar tarafından aşağı yukarı 40,000 balina avlanmaktadır. Filhakika dünyaya en çok balina yağı temin eden memleket Norveçyadır. Yani Norveçya senede her biri 200 litrelik 800,000 fıçı balina yağı satıyor.

Balina yağının fiatleri arttığı için, balina bugün mükemmel bir ticaret metaı olmuştur. Bu sebepten balina avcıları işi azıtmışlar ve daha çok balina avlamak için en mükemmel âletler istimaline başlamışlardır.

Yakın zamana kadar balina şöyle avlanırdı: Av gemilerinin en yüksek direğine bir adam çıkar ve denizi tarassut ederdi. Bir balina görünce, derhal arkadaşlarına haber verir ve arkadaşları da sekiz on kayığa atlayarak, balinanın bulunduğu istikamete doğru giderlerdi. Balinaya yaklaştıkları zaman, kanca atmakta mahir olanlar, uzaktan balinanın karnına kancalar fırlatırlardı. Sonra da bu kancaların ucundaki iplerden çekerek balinayı zaptetmeğe muvaffak olurlardı.

Bu şekilde av tehlikesiz değildi. Çünkü balina bir kuyruk darbesile çok defa balık kayığını da, içindekileri de denize fırlatırdı.

Bir kaç senedir kancayı atmak için küçük toplar kullanıyorlar. Bu toplar kancayı hem daha uzaktan atıyor, hem daha isabetle balinanın karnına saplıyor. Bazan da bu kancalara infilâk edici maddeler koyuyorlar. O suretle ki kanca saplanınca patlıyor ve balinanın karnını deşiyor.

Daha sonraları balina avı için mitralyözle mücehhez tayyareler kullanılmağa başlandı. Tayyare daha seri olduğu için, balina yakalamakta daha çabuk muvaffak oluyor. Derhal balıkçı gemisine haber veriyor. Gemi balinanın bulunduğu yere geliyor. Kancalarını fırlatıyor. Eğer bu kâfi gelmezse, tayyareden balığa bir mitralyöz ateşi açılıyor ve zavallı balığın işi bitiriliyor. Bundan sonra derhal kayıklar indiriliyor. kuvvetli tulumbalar ve uzun borularla balığın karnına hava doldurulu yor. Çünkü hava doldurulmazsa, ölen balina denizin dibine batabilir.

Bu sayede senede 40,000 kadar balina avlamak mümkün olmaktadır. Daha bir kaç sene geçerse, balinaları artık müzelerde göreceğiz.

Mizah

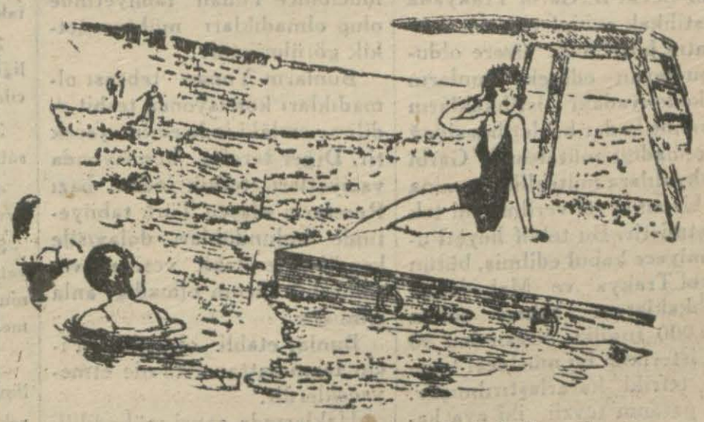

— Bu kız yok mu? yüzlerce insana yüzmek öğretti.
— Amma da yaptın.
— Evet, her gün gelip gördüğün yere oturduğu için.

Ressam

Bir ressamla bir tüccar konuşuyorlardı. Tüccar dedi ki:

— Ne ise, iyi kötü geçinip gidiyoruz. Siz ne ile geçiniyorsunuz?

Ressam cevap verdi:

— San'atimle..

— Ha.. Onun için demek bu kadar zayıfsınız.

Bahis

İki arkadaş bir mesele için bahse girişmeğe karar verdiler Biri dediki:

— Pek âlâ elli kuruşuna bahse girelim.

Öteki şu cevabı verdi:

— Yok! Elli kuruş çok. Namusumuz üzerine bahse girişe

Mektep Ihtiyacı karşısında

Milliyet: Çocuk velilerinin bu müşkülünü hallediyor

Feyziye Lisesi

Bu sene mektebe ne kadar talebe alınacak?

Satıh Beyin ve Nakiye Hanımın uzun müddet müdürlüğünü yaptıkları Feyziye lisesi yarım asırlık bir tarihe maliktir. Mektep 1885 tarihinde ilk hususî lise olarak tesis edilmiştir. Mektep şimdi Nişantaşında Teşvikiye camii yanındadir. Binada bazı tadilât yapılarak konferans salonu, lâboratuvarlar ve sinema salonu vücude getirilmiştir.

Teşkilât

Mektep tam devreli bir lise olmakla beraber yuva ve ilk kısmı da muhtevi bulunmaktadır. Yuva kısmına dört ilâ yedi yaşındaki çocuklar kabul edilmektedir. Bu kısımda tedristen ziyade küçüklerin terbiyevî inkişaflarına çalışılmaktadır.

İlk kısım 5 sınıftır. Yuva ve ilk kısım muhtelit olup kız ve erkek talebe kabul edilir. Orta ve lise kısmına yalnız erkek talebe alınır.

Lisan tedrisatı

Mektepte kur halinde fransızca ve ingilizce tedrisat ilk kısmın dördüncü sınıfından başlar. Fransızcası zayıf olarak mektebe gelen talebe için ayrıca takviye kurları vardır.

Talebe mevcudu

Halen mektepte 350 talebe vardır. Bunun 110u leylidir. Busene ilk,orta ve lise kısmından mezun olan talebe yekûnu 52 dir, 16 talebe de ikmale kalmıştır.

Spor

Mektepte talebe spor haraketleri ile de meşgul edilmektedir.

Bu sene mektebe yeni müdür Eşref B. tayin edilmiştir.Bu sene mektepte yeni faaliyet hamleleri başlamıştır.

Kabul ve kayıt

Mektepte eski talebenin tecdidi kaydı muamelesi bitmiş ve yeni talebe kaydına başlanmıştır. Tedrisata 19 eylûlde başlanacaktır. Mektep üç reti iki taksitte alınmaktadır. Nihari talebe için 10, leylî talebe için de 50 lira depozito parası kayıt başında alınır.

Mektep elbisesi

Talebenin mektebe, nümunesine muvafık, elbise ve kasketle devamı mecburidir .Bedenî terbiye dersleri için de nümunesine muvafık caket, pantalon, ayakkabı, çorap tedariki mecburidir.

Sıhhat işleri

Mektepte sıhhat işlerine azamî ehemmiyet verilmektedir. Talebe muayyen zamanlarda muayene edilmekte ve mazbut cüzdanlar vücude getirilmektedir.

Vesaik

Mektebe kayıt ve kabul için talebeden aranılan vesikalar şunlardır:

1 — Şahadetname veya tasdikname. 2 — Nüfus tezkeresi 3 — Aşı kâğıdı ve tabip raporu. 4 — Beyanname 5 — 4 adet fotograf.

Garbî Trakyalılara paraları veriliyor

Yunanlılar iade edilecek emlâkin 400 parça olduğunu söylüyorlar

Muhtelit mübadele komisyonu heyeti umumiyesi dün sabah bitaraf delege M. Holştadın riyasetinde toplanmıştır.

İki saat kadar devam eden bu itçimada büroların mesai raporları okunmuş ve bilhassa Garbî Trakya Türklerile İstanbuldaki istihkak sahibi etabli Rumlara verilmesi mukarrer tazminat meselesinin sür'atle intacı görüşülmüştür.

Şehrimizde etabli Rumlardan olup bu tazminattan istifade etmek üzere müracaat eden 30,000 kişiden ancak 2000 müracaatın neticelendirilebildiği ve 10,000 inin derdesti hallolunduğu, mütebakisinin daha bakılmadığı nazarı dikkate alınarak, bu işlerle meşgul teknik bürosunun teşkilâtının takviye ve tevsii takarrür etmiştir. Lâzım gelen memurlar komisyon kadrosundan ayrılacaktır.

Dünkü içtimada başmurahhasımız Şevki B. Garbî Trakyadaki istihkak sahiplerine ait tetkikatın bitirilmek üzere olduğunu beyan ederek, bunların Makedonyadaki istihkakların ikmaline kadar bekletilmesidoğru olmadığı mütaleasile Garbî Trakyalılara müteallik tazminatın bir an evvel verilmesini teklif etmiştir. Bu teklif heyeti umumiyece kabul edilmiş, bütün Garbî Trakya ve Makedonya istihkaklarına tahsis edilen 150,000 İngiliz lirasından 90 bin isterlinin bu müstacel tevziata tefriki kararlaştırılmıştır. Bu paranın tevzii iki aya kadar ikmal edilecektir. Alâkadar lar 600 kişiye baliğ olmaktadır. Makedonyada bedeli sahiplerine verilmek şartile Yunanlıların vaziyet ettikleri Türk çiftliklerinin sahalarını tesbit hususunda çıkan ihtilâfların âdilâne halli için tarafımızdan gösterilen üç mühendisin iştirakile mahallen keşif yapılmaktadır. İki taraf heyeti murahhasaları komisyonun bütün işlerini nihayet kânunusaniye kadar bitirmesi lâzımgeldiğini, esasen işlerin yoluna girmiş olduğu mütaleasında bulunmuşlardır. Komisyondan aldığımız malûmata göre, azamî altı ay zarfında komisyonun mesaisi hitambulacaktır. İstanbuldaki etabli Rumların para tevziatı üç aya kadar yapılacaktır.

Yunanlıların noktai nazarına göre şehrimizde iade edilecek Yunan ve etabli Rum emlâki 400 parvça kadardır.

Fakat bunların 250 sinin sahiplerinin Atina mukavelesi mucibince Yunan tabiiyetinde olup olmadıkları mühtacı tetkik görülmüştür.

Bunların Yunan tebeası olmadıkları komisyonca tesbit edilirse emlâki iade edilmeyecektir. Diğer tarafta komisyonda vaziyetleri tetkik eden bazı Rumların esasen Türk tabiiyetinde bulundukları dolayısile kendilerine etabli vesikası verilmesine lüzum olmadığı anlaşılmıştır.

Bunlar etabli olmadıkları için tazminattan istifade etmeyeceklerdir.

Haklarında gayri mübadillik kararı ittihaz olunan Rumlar 40,000 kadardır .

Beynelmilel Himayeietfal kongresinde heyeti murahhasamızın verdiği izahat

CENEVRE, 7 A. A. — Cenevrede içtima eden Beynelmilel Himayei Etfal kongresi mesaisini bitirmiştir. Kongreye iştirak eden heyeti murahasamızın çocuk haftası ve Himayei Etfal teşkilâtı hakkında verdiği malûmat kongre tarafından büyük bir alâka ile dinlenmiş ve alkışlanmıştır.

Kongreye iştirak eden bazı heyeti murahhasalar memleketlerinde tatbik etmek üzere çocuk haftası ve bilhassa Himayei Etfal teşkilâtı hakkında malûmat almak üzere Himayei Etfal merkezi umumisine müracaat edeceklerini heyeti murahhasamıza bildirmişlerdir. Heyeti murahhasamız çocuk hastalıkları kongresine iştirak etmek üzere Laheye hareket etmiştir.

Çindeki feyezanlarda üç yüz bin kişiden fazla insan boğuldu

Yüz seneden beri böyle bir feyezan görülmemiştir

Hanken civarından bir manzara

Çin, feyezanlar sık sık vukua gelen bir memleket olmakla beraber, son defa Yang Tsé nehrinin tuğyanı kadar müthiş bir afet görmemişti.

Temmuz sonunda ve ağustos bidayetlerinde, bir asırdan beri görülmemiş derecede tufan asa yağmurlar yağmış ve Yang Tsé nehri taşarak 45,000 metre murabbaı eraziyi su altında bırakmıştır .

Sular birdenbire yükseldiği için, seller müthiş bir sür'atle şehirleri, kasabaları ve köyleri istilâ etmiştir. Hankeu şehrinin de kısmı azamı sular altında kalmıştır. Yalnız Hankeu ve civarında ölenler on binden fazladır.

Hankeu da suların hücumunu gören halk, koşu meydanındaki tribünlere çıkmışlar fakat tribünler halkın sikletine dayanamıyarak çökmüş ve yalnız burada 400 kişi boğulmuştur.

Bir çok kimseler de yerden yüksek demiryolu hattı üzerine birikmişler ve su bu irtifan aşıp hattı da toprakları ile beraber sürüklemiş, burada da bine yakın insan boğulmuştur. Bütün feyzan mıntakasında boğulanlar üç yüz binden fazladır.

Felâketzedelerin yalnız altı aylık pirinç ihtiyacı 75 milyon dolar tahmin edilmektedir. Gerisini kıyas edin .

Birinci sahifeden geçen yazılar

Eczacılar mevcut iki teşekkülü birleştiriyor

(Başı 1 inci sahifede)

Müzakerata başlanmadan evvel, merhum eczacı Eşref Beyin hatırasına hürmeten celse bir dakika tatil edilmiştir. Bundan sonra cemiyetin mesai raporu okunmuş ve tasvip olunmuştur. Raporda eczanelere ucuz ispirto temin edildiği, semli ilâçlara mahsus kayıt defterleri dağıtıldığı, cemiyetin eski umumî reisi sabık Tokat meb'usu Hüseyin Hüsnü Beyin rahatsızlığına binaen istifa ettiği, yerine eczacı Enver Beyin intihap olunduğu, Ankarada meslekî işler hakkında yapılan teşebbüslerin iyi karşılandığı ve eczanelerin kazanç vergileri hususunda kolaylık gösterilmesi için Sıhhiye vekâleti tarafından müzaheret vadedildiği izah olunmuştur.

Rapordan sonra, Eczacılar cemiyeti ile farmakologlar birliğinin birleşmesi meselesi mevzuu bahsolmuş ve çok şiddetli ve gürültülü münakaşaları mucip olmuştur. Geçen Farmakologlar birliği içtimaında eczacı Celâl Ergun Beyin cemiyetin feshedileceğini ifade eden bazı sözlerinden müteessir olan eczacı Nizamettin B. ile arkadaşları tarafından verilen proteste takriri kâfi imzayı muhtevi olmadığı için, müzakere edilmemesi muvafık görülmüştür. Bunu müteakip Celâl Ergun Beyin takriri okunmuştur. Bunda şu maddeler vardı:

1 — Eczaneleri kapatılanlar hâlâ gizlice iş gördüklerinden şiddetli takibat yaptırılması

2 — Meslektaşlar arasındaki ikiliğin izalesile farmakologların Eczacılar cemiyetile birleştirilmesi.

3 — Ecza depolarının perakende satışlarının mennedilmesi

4 — Ecza tarife usulünün bir an evvel tatbikinin temini.

5 — Mâna itibarile meslekî vaziyeti ifade etmiyen eczacı kelimesinin ilgasile yerine farmakolog kelimesinin kabul edilmesi."

Azanın bir çoğu farmakolog kelimesi Türkçe olmadığını ileri sürerek itiraz etmişlerdir. Takrir sahibi, eczacı kelimesinin de ecnebi olduğu mukabelesinde bulunmuştur. Netice de Darülfünunca Farmakolok tabirinin kabul edildiği ve zaten lisanımıza birçok ecnebi kelimelerin girdiği nazarı itibara alınarak münakaşanın kapanması kararlaştırılmıştır. Azanın ekserisifarmakologlar birliğile cemiyetin birleşmesine taraftar olduklarını ifade etmişlerdir.

Yalnız bu ittihadın nasıl yapılacağını tesbit için eczacı Mahmut Celâl, Sırrı, Halil Asaf, Nail Halit ve Mustafa Nail B. lerden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyon cumartesiye toplanarak bu birleşmenin eczacılar cemiyetinin feshi suretile mi, yoksa farmakolokların iltihakı şeklinde mi, yapılacağını ve yeni teşekkülün ünvanını tesbit edecek ve sonra heyeti umumiye tekrar toplanarak tasvibine arzedilecektir.

Maamafih şimdiden iki teşekküle şilen birleşmiş nazarile bakılabilir ve ayni meslek mensupları arasında bu ikiliğin izalesi suretile meslekî tesanüt temin olunması bittabi takdir ve memnuniyete şayandır.

Dünkü içtimada meslekî ihtiyaçlar için izhar edilen temenniler üzerine hükûmetle temas için idare heyetine selâhiyet verilmiştir.

Perdenin arkası..

(Başı 1 inci sahifede)

mumiyesi ve Cümhuriyet mevkii iktidarı yaygara, malâyaniyat, ifsat, teşviş değil siyasî terbiye, siyasî tekâmül ve onun icapları olan tefekkür ve kalem hürriyetini istiyor. Bunun aksi olan her nevi teşebbüs ve tasavvurun içimizde beslenip büyümesini beklemek elbette hiç bir zaman tahakkuku kabil olmıyan boş bir hayalden ileriye geçemiyecektir.

Diğer taraftan öğreniyoruz ki seddedilen Mücadele gazetesinin sahibi olan zat dün Vilâyete müracaat ederek kendisinin muvazaalı bir iş yapmadığını iddia etmiştir. Halbuki bu hususta Vali Muavini Fazlı Bey diyor ki:

Fazlı Beyin beyanatı

— Mücadele gazetesinin Yarın gazetesi yerine ve kendisinin gazetecilik yapması imkânı kanunen münselip olduğundan muvazaa yolu ile Arif Oruç Bey tarafından çıkarıldığı anlaşılmıştır. Verilen beyannamede kendisini sahibi imtiyaz gösteren zat (ki onun da kanunî evsafı henüz ayrıca tetkik olunuyor) müracaat ederek muvazaa olmadığını şifahen beyan etmiş ise de beyanatı arasında Yarın gazetesinin bazı eşya ve malzemesinden istifade edildiğini söyliyerek muvazaayı tevilen itiraf ta etmiştir.

Bu itibar ile haklarında yeni Matbuat kanununun on yedi ve on sekizinci maddeleri ahkâmı tatbik edilmiştir. Bu müracaat ve beyanat Vilâyetin kanaatını tebdil edememiştir."

Chili isyanı bitti

BUENOSAYRES 7 A.A.— Santiago - de - Chili'den bildirildiğine göre âsiler teslim olmuşlardır.

Rusyada mevkuf bulunan Iranlılar

TAHRAN 7 (A.A.) — Iran veliahdinin tahsilini ikmal etmek üzere yakında Avrupaya gidecek olması dolayısile Sovyetler birliği hükûmetinin Rusyada mevkuf bulunan bütün Iranlıları serbest bırakacağı beyan olunmaktadır.

Faşist izciler

(Başı 1 inci sahifede)

zinti yapılmıştır. İzciler orada deniz banyosu alarak tekrar gemilerine dönmüşlerdir. Gemide öğle yemeği izcilerimizle beraber yenmiş ve yemeği müteakip ceneral Chiapp tarafından Türkiye hakkında kısa bir nutuk söylenmiş ve hararetle alkışlanmıştır.

Saat 3 te gemi Galata rıhtımından hareket ederek Boğazda bir gezinti yapılmıştır. Gemi Boğazda bir saat kadar kalarak, İtalyan izcilere izcilerimiz tarafından Boğaz hakkında malûmat verilmiştir. İtalyan gemisi sahili takiben İstanbul limanına gelmiş ve bir az tevakkuf ederek Türk izcilerini bıraktıktan sonra Rodosa hareket etmiştir. Oradan sıra ile Beyrut, Yafa, Port Sait ve Isken deriyeye uğradıktan sonra, İtalyaya avdet edeceklerdir.

Ispanyada Komünistler

Zorla bir hapisaneye girmek istediler

MADRIT, 8 A. A. — Dahiliye nezareti müsteşarı, dün komünistlerin bir nümayiş icrasından sonra zorla Bilbao hapishanesine girmeğe teşebbüs etmiş olduklarını beyan etmiştir. Komünistler, kolaylıkla tardedilmişlerdir. Sükûn ve asayiş berkemaldir. Müfritlerin dünkü hareketi, bir nebze telâş uyandırmıştır. Fakat yaralanan yoktur.

Komünistlerden mürekkep ufak bir grup, Seville hapishanesine girmeğe teşebbüs etmiş, fakat muhafızlar içeri girmelerine mâni olmuşlardır.

Komünistlerin memleketin başka mahallerinde de bir takım teşvüzlerde bulunmuş oldukları bildiriliyor.

CORDOUE, 8 A.A. — Donamencia'da komünistler bir takım arbedeler çıkarmışlardır. Bir doktor ile bir kaç komünist reisi tevkif edilmiş ve bunlar hemen mahfuzen Cordoue'ya gönderilmişlerdir. Polis, doktorün evinde bankalara, fabrikalara Ilh..... karşı bir taarruz plânı vücude getirilmesini amir bir takım risaleler bulmuştur.

MALAGA, 7 A.A. — Köylülerin bir baskın yaptıklarına dair ortaya çıkarılan şayia üzerine alelâcele getirilmiş olan milis efradı geri alınmıştır.

Bilbao'da sükûn ve asayiş avdet etmiştir. Komünistlerin dün hapishaneye girmek için yaptıkları teşebbüs ehali arasında büyük bir korku ve telâş uyandırmıştır. Fakat hiç bir vak'a olmamış ve hiç bir kimse yaralanmamıştır.

Cordou eyaletinde bulunan Donamencia'da ve Seville'de komünistler bir takım ehemmiyetsiz hâdiselerde bulunmuş oldukları bildiriliyor.

Polis

Iki kişi boğuldu

Kuleli Lisesinden bir talebe açıldığı diğeri de yüzme bilmediği için...

Hasekide Gülbahar mahallesinde 24 numaralı evde oturan Abdurrahman ile kardeşi Remzi dün sandala binerek Kumkapı açıklarında bir müddet dolaşmışlar, sahile geldikleri zaman Abdurrahman yıkanmak üzere denize girmiştir. Fakat yüzme bilmediğinden boğulmak üzere iken sandalcılar yetişip kurtarmışlar, Cerrahpaşa hastahanesine nakletmişlerdir. Fakat Abdurrahman denizde fazla su yuttuğu için tedavi edilememiş ölmüştür.

* Kuleli lisesi onuncu sınıf talebesinden Muzaffer Efendi yüzmek için denize girmiş, açıklara gitmiş, takati kesilerek boğulmak üzere iken arkadaşları yetişmişler, fakat biçareyi ancak boğulduktan sonra denizden çıkarılabilmişlerdir.

Bir çocuk 6 metreden düştü

Kuruçeşmede Mezarlık sokağında 16 numaralı evde oturan amele Kâmilin üç yaşındaki oğlu Hüseyin dün 6 metre irtifamdaki dıvardan düşerek, bacağı kırılmış, hastahaneye kaldırılmıştır.

Banyo dairesinde yangın

Kadıköyünde Mühürdarda Koto apartımanının bir numaralı dairesinde banyo kısmından ateş çıkmış, yetişilerek, tevsüüne meydan verilmeden söndürülmüştür.

Tramvaydan atlayan çocuğu kamyon ezdi

Samatyada Uzuncaovada oturan 13 yaşında Karakin oğlu Yasef dün sabah Samatya - Aksaray yolunda tramvaya takılmış, fakat tam bu esnada arkadan gelen kireç yüklü 3630 numaralı kamyonun altına gitmiş ve çiğnenerek ölmüştür. .

Bir arabacıyı kendi arabası çiğnedi

Dün Bomonti caddesinde bir facia olmuş, bir arabacı beygirleri tarafından çiğnenerek ölüm halinde hastahaneye kaldırılmıştır. Kazanın kurbanı sımpaaşda Sakızağacında ran araba sürücüsü 30 yaşı Hüseyin oğlu Yusuftur. Y Şişliye yük götürürken, ar nın hayvanları ürkmüş, maya başlamışlardır. Y hayvanları zaptetmeğe u şırken araba devrilmiş, bi adam altında kalarak bir m det te bu suretle sürüklen tir .

Kazayı gören ahali hay ların önüne geçmişler, mü lâtla tevkife muvaffak olm lar ve arabacıyı ölüm halin rabanın altından çıkarıp h haneye nakletmişlerdir.

Feci bir kamyon kazası

Arapgirli Kâzımın idare deki kamyon Kemaliye ile rapgir arasında yüz metre rinliğinde bir uçuruma yu lanmış, yolculardan iki ka iki erkek ve şoför muavini fat etmiştir.

Şoför hafif, gene yolcular bir erkekle bir kadın ağır y lıdırlar .

Heybelide yangın

Evvelki gece saat 1,40 Heybeliadada bir yangın muş, iki odalı bir bina kısı yandıktan sonra söndürülm tür. Yangın Heybeliadada zan zaferi caddesinde em metrukeye ait 1-3 numaralı den çıkmıştır. Ateşin meç bir şahsın sokaktan geçer evin bahçesine attığı sigara otlar tutuşmak suretile çık tahmin edilmektedir .

Bir apartımanda hırsızlık

Kemal isminde bir gençle li isminde bir arkadaşı Kuluş caddesinde 174 numaral partımanın dördüncü katınd turan Panayot Efendinin d sine pencere kırarak girmiş kıymetli iki halı çalarak k mışlardır. Fakat polisler y tıkları tahkikatta hırsızları fe muvaffak olmuşlar ve ya lamışlardır.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 2002

Muallim Mubahat Bey tarafından

Tercüme edilen Ameli Hayat Alimi

(Herbert N. Gasson) un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Bütün İş adamlarına tavsiye ederiz

Tevzi mahalli: MİLLİYET MATBAASI

Milliyet Matbaası

Nefis ve Seri Surette

Hernevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Noterlere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt zarf, kart vizit, muhtıra, Reçete ve faturalar renkli olarak el ve divar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

Adres: Ankara caddesi dairei mahsusa Telefon 24311/2/3

Muhabir mektupları

Yalova cenubunda bir şelâle de var

80 beygir kuvvetinde olan bu şelâleden elektrik istihsal edilebilir

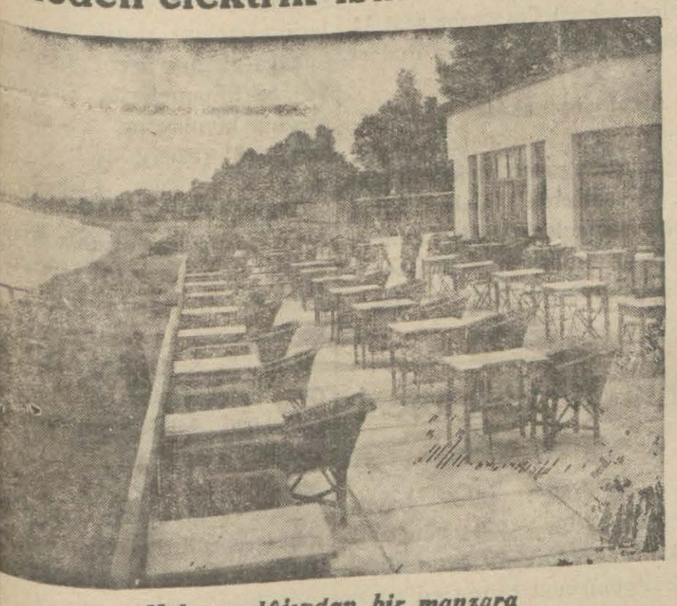

Yalova plâjından bir manzara

YALOVA 8 (Hususî muhabirimizden) — Yalova gün geçikçe güzelleşmekte ve köy hayatinden kurtularak şirin bir şehir halini almaktadır. Bilhassa İstanbilden dağ hamamlarına kadar hummalı bir faaliyetle yapılmatka olan asfalt yolun hitamından sonra kasaba bir kat daha şeref bulacaktır.

Plâjları

Yalovanın pek mühim bir plâjı ve asrî tesisatı vardır. Bu plâj Varna plajından âlâ olduğu halde vâ esefa ki kimsenin rağbetini celbedememiştir. Çünkü burada gündelik banyo yapmak için her gün İstanbuldan gelip gitmek imkân haricindedir. Plâjın çok güzel ve her türlü konforu havi bir kazinosu varsa da otelleri yoktur. Kasaba dahilinde mevcut otelleri ateş bahasına olduğu gibi yemekler ve havayici zaruriyeye son derece bahaldır. Ucuz meskenler, ucuz lokantalar, hans mahalleri, sazlar ve cazlar olmadıkça bu plâjın yerli müşterisi de olamaz. Dahası var: Plâj iki dereceli olup birisi 50 diğeri 25 kuruştur. Soyunacak yerlerine, kumlarının temizliği ne diyecek bir söz yoktur. Cuma, pazar İstanbuldan gelen ayrı müslim anasırdan başka ayyamı saireye ne yerli ne de hariçten kimse uğramamaktadır. Eğer ki şimdiki iskelenin mevkii tebdil edilip te vapurlar için plâj önünde bir iskele yapılacak olursa o zaman bir az kalabalk gelir zannederim.

Vüs'at

Kazanın nüfusu 18,000 dir. Merkezde 500 kadar ahali sakindir ve iki nahiye ile 32 köyü vardır. Yalova kemiyet itibariyle küçüktür. Fakat arazisindeki kabiliyet ve mahsulâtındaki kesret ve bilhassa sıcak su membalarındaki âfiyet itibarile keyfiyeten çok büyüktür.

Su ve hava

Yalovanın dağ kısımları ve Termalica mıntakaları yayla gibi hup suyu ve havası emsalsizdir. Sahil kısımlarında evvelce sıtma mevcut iken şu birkaç senenin zarfında yapılan tathirattan sonra havası kesbi salâh etmiş ve sivri sinekten eser kalmamıştır. Kasabann suyuna gelince: 3 saat mesafede Paşaköy dağlarnıda çıkan maruf bir kaynun menbaına kadar belediye yollar açarak arabaların su başına kadar gitmesini temin eylemiş ve oraya bir memur koyarak fıçılar mühürlü etiketlerle kasabaya sevkolunmakta bulunuştur. Suyun mikdarı ma' ferecesi 4,3 tür. Bir fıçı su 30 kuruşa satılmaktadır.

Belediye

Kasabanın tenviratı lüks lâmbalariledir. Hamamların cenubunda 80 beygir kuvvetinde mevcut bir şüt'ten eğer ki kaplıcalar müsteciri elektrik istihsal ederse Yalova belediyesi de bundan istifade edecektir. Maahaza belediye durmamış, çok fedakârlık yaparak kasabanın müteaddit yerlerine beton kaideli, demirden süslü sütunlar diktirmiş ve bunlara birer lüks lâmbası talik eylemiştir. Bu lâmbalara ahiren altı adet lüks daha ilâve olunmuştur ki geçen senelerde bir iki külüstür lâmbadan başka bir şey yoktu. Belediyenin himmeti şayanı takdirdir.

Belediyenin varidatı dört bin lirası bekaya olmak üzere 18 bin liradır ki bunun da 10,000 lirası kabili tahsildir ve 200 lirası da acezeye tahsis olunmuştur. Vesaiti itfaiye eski tulumbalardan ibarettir. Belediyenin bir doktoru ve bir de Meliha Hanım isminde ebesi vardır. Şehrin müstakbel bir imar plânı Fahreddin Bey namında bir zata yaptırılmıştır.

Sıtma mücadelesi

Yalovada bir sıtma mücadelesi teşkilâtı vardır. Şimdiye kadar hastalığın müvellidi olan üç dere kâmilen tathir olunmuştur. Bir hafta sonra da kasabanın kenarından geçen derenin tathirine başlanacaktır ve denizin tekrar ağızlar ıdoldurmasına mâni olmak için de önlerine birer mendirek yapılacaktır. Bu derelerin üzerindeki muntazam ahşap köprüler de yıkılarak beton köprüler inşa olunacaktır. Mücadele sayesinde Yalovada sıtma ve sivri sinek kalmamış ve kasabanın havası ciyadet kesbeylemiştir.

Banka yok

Yalovada dehşetli bir sükna buhranı vardır. Yalovada binalar inşasile kasabanın imarı için İstanbul Emlâk ve Eytam bankasının ikrazatta bulunmasına ihtiyaç vardır. Burada başlanmış ve ikmal olunamamış evler vardır. Eshabı emlâk para bulamadıklarından dolayı azim zararlara düçar olmuşlardır. İşittiğime göre mezkûr banka İstanbul haricinde ikrazat yapmıyormuş! Bu ne demektir? Bankalara hudut çizmek doğru mudur? Sağlam teminat gösterildikten sonra Amerikaya bile ikrazat yapılabilir. Nerede kaldı ki Türkiye dahilindeki Yalovaya.....

Ragıp Kemal

Mevlidi nebevi

Kabzımal merhum Hüseyin bey kerimesi ve tüccardan Ali ve Hayrettin Beylerin hemşiresi Sanayi ve Maadin Bankasında Hüseyin Zeki Beyin refikası Nadide Hanım ruhuna ithaf olunmak üzere cuma günü öğle namazını müteakıp Kadıköy Osman Ağa camii şerifinde Mevlidi Hazreti Risaletpenahi kıraat olunacağından bilcümle ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

Sahibinin sesi baş muganniyesi

FİKRİYE HANIM

Senenin üçüncü ve son konserini bu akşam Küçük Çiftlik Parkında verecektir

RESMI ILÂNLAR TÜRK LİMTED SİRKETİ

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat'
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Saraçhanebaşında Münir Paşa konaklarında

Kız ve Erkek Leylî ve Neharî **Hayriye Liseleri** ana - ilk orta - lise

Tekmil sınıfları mevcuttur. Kayda başlanmıştır. Tedrisat Türkçe, Fransızca ve ingilizcedir. Talebe sabah evlerinden mektebin otomobillerile alınır ve akşam aynı vasıta ile evlerine gönderilir. Her gün 10 dan 18 e kadar müracaat edilebilir. Telefon: 20530

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Yusuf Efendi ben Kâzim Efendinin Yeşua Behar Efendiden istikraz eylediği ipotek Kasımpaşada Gazi Hasan Paşa mahallesinin kışla yolu elyevm Bahriye caddesinde atik 43, 45, 47, 49, 51, 47 mükerrer ve 47 mükerrer 2 mükerrer 2 2, 1, 3, 5, 7, cedit 47, 49, 51, 55, 58, 60, , 2, 4, 4, 4/1 4/3, 4/5 4/7 4/9" atik 2 ve 2 mükerrer ve 2 mükerrer ve bir ve üç ve beş ve yedi ve kırküç ve kırbeş ve kırkyedi ve iki defa mükerrer kırkyedi ve kırkdokuz ve ellibir numerolara mürakkam değirmen ve francalacı gediklerinden münkalip dükkânından ancak kırkyedi ve kırkyedi mükarrer ve kırkdokuz ve ellibir numerolu beş bap dükânın doksan altı hisse itibarile onsekiz hissesi otuz gün müddetle ihalei evveliye müzayedesine vazolunarak 58,60 nümerolu mahal 250 lira ve 51-33 numerolu mahal 200 lira ve bahçesi 50 lira bedellerile talibi uhdesinde olup bu kerre yüzde beş zamla ve onbeş gün müddetle ihalei katiye müzayedesine vazedilmiştir.

Yalnız cedit ellisekiz numerolu dükkân ve altmış numerolu dükkân ve ellibeş numerolu salaş berber dükkânı mevcut olup diğer numerolar muhterik olmuş ve elyevm arsa halindadır. 51-59 numerolu dükkân arsası cephesi Bahriye caddesi ile mahtut sağ tarafi medyüne ayit salaş ve 55 numerolu berber dükkânı sol tarafı sütçü Madam Kaliyopi dükkânı yine borçluya ayit bahçe mezkûr arsadan ahşap bir kapı ile bahçeye geçilir bahçede bir kuyu bir incir bir ayva ağacı vardır bağçeden bir asma ahşap merdivenle ellisekiz ve altmış numerolu dükkânların üzerine müsadif kısımla bir sofa üzerinde dört oda bir çikme bir hâlâ bir ocak mahalli olup üç oda derununda Ali Ağa sakindir borçluya ayit bir sakindir bağçenin hududu Madam Kaliyopinin dükkân ve bağçesi bir terafi İsmail Ağa hanesi Bir terafi Yordan menzili medyüna ayit 58-60 dükkânlar ve ellibeş numerolu salaş berber dükkâni cephesi Bahriye caddesi sağ tarafi Spiro dükkânı borçlunun mahsen arsalar arkası borçluya ayit muhterik arsa derununda Yordan sakindir 58 numerolu dükkânın ahşap demir kepenkli olup hududu bir terafi ahara ayit elli altı numerolu dükkân bir tarafı 60 numerolu yine borçluya ayit dükkân cephesi sira berberler sokağı arkası borçluya ayit bağçe derununda terzi Ligor Efendi müstecirdir 60 numerolu tuzcu Ahmet Efendi müstecirdir altmış numerolu hududu bir terafi ellisekiz numerolu dükkân bir terafi Yordan Efendi menzili cephesi sıra sıra berberler arkası borluya ayit bağçe ile mahtur muhterik arsalarda bir miktar tuğladan duvar mevcuttur. Ellibir numerolu arsa temami cemen yüzyirmidokuz metrodur beher metrosu temami yedi Liradan Dokuzyüz Liradir ellibeş numerolu mahal temami Yüzon Liradir bağçesi Yüzkırküç metrodur beher metro muraba üç Liradan dört yüzyirmidokuz liradır 58-60 numerolu iki dükkân ve üstüne müsadif dört odadan ibaret mahallar mesahesi cemen Altmış metrodur talip olanların kıymeti muhamenesinin 2 dükkân maa odalar temami ikibin beşyüz liradır talip olanların kıymet muhamenesinin hisseye müsip yüzde onu nispetinde akçesini müstahsiben 24-9-931 tarihinde saat on dörtten onyediye kadar bilmüzayede ve bilvekâle müracaat olunması 926-6686 numerolu dosyasından fazla malûmat ita edileceği ilân olunur.

Dr. HORHORUNİ

Taksim,Zambak sokak No.41. Cilt ve emrazı zühreviye tedavihanesi. Hergün sabahtan akşama kadar.

KARON Alman kitaphanesi Boyoğlu Tünel meydanında 523

Türk Maarif Cemiyeti
Bursa Talebe Yurdu

Talebe Yurdu ihtiyaca göre bu sene tesisatını tevsi etmiş ve leylî ücretlerini indirmiştir. Buraya, yaşı on ikiden aşağı olmamak şartile ilkmektep, Ortamektep, San'atlar mektebi ve Lise talebesi kabul edilir. Lise muallimlerinin nezareti altında bulunan bu müesseseye kaydedilen her mekteplinin sene de üç taksitte 180 lira vermesi lâzımdır. Leylî olmak istiyenlerin 15-9-931 tarihine kadar Bursa Talebe Yurdu müdiriyetine müracaatları. (2019).

(Bilûmum mübadillerin nazarı dikkatine)

Istanbul iskân müdürlüğünden:

Bazı mübadiller istihkak mazbatası için müracaat edip mazbataya ilsakı icap eden bir liralık pulu vermedikleri cihetle mazbataları teffiz komisyonuna gönderilememiştir.

Bilûmum mazbatalar 28 Eylûl 931 tarihine kadar gönderilmesi kanun iktizasından olduğu cihetle mazbata talebinde bulunup ta pulunu getirmemiş olanların mağdüriyetine mahal kalmamak üzere henüz mazbata için makbuz almamış ve pul getirmemiş olanların behemehal eylûlün yirmisine kadar birer liralık pulu iskân dairesine tevdi etmeleri ehemmiyetle ilân olunur. (2364).

Kadıköy Süreyya Sinemasında
Sabık Süreyya Operet sanatkârları tarafından
LEBLEBİCİ
Horhor Aga
Meşhur operet 3 perde
Mayıstro Kapuçelli idaresinde

Karadeniz postası
Kemal 10 Eylül **perşembe**
akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Gerze, Samsun, Gireson, Trabzon ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir. Tafsilât için: Sirkecide Yalı köşkü caddesinde Menteşe Acentalığına müracaat.

En iyi cinsten her nevi
Kristal ve Porselen
takımları perakende olarak ta fabrikaları fiatına sipariş olunur. Kataloğ ve nümuneleri mevcuttur.
Galata Ünyon Han 58
Telefon Beyoğlu 2227

Dr. İhsan Sami
Öksürük şurubu
Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilâçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189
Her eczanede bulunur.

Diş tabibi
Mehmet Necati B.
Seyahatten avdet etmiş ve hastalarını Yeni Postahane civarındaki muayenehanesinde kabul ve tedaviye başlamıştır.

ZAYİ — 929 senesi Darüşşefaka şehadetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. 106 Ahmet Orhan.

DEVREDİLECEK İHTİRA beratı

"Elektrik Dikiş makineleri" hakkındaki icat için Sinai Müdiriyeti Umumiyesinden istihsal edilmiş olan 1 Teşrinievvel 1921 tarih ve 3254 numaralı ihtira beratı bu kere başkasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Bahçe Kapı Taş Han No 43-48 de mükim vekili H. W. İSTOK Efendiye müracaatları.

Üsküdar altıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mükarrer konsol ayna kilim oda takımı yazıhane dıvar saati karyol ve sairenin 14-9-931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Üsküdrada Valdeyi atik Kahveci başı sokağında 4 numaralı hanede açık artırma suretiyle satılıcağından talip olanların hazır bulundurulacak memura müracaat etmeleri ilân olunur.

ZAYİ — Yüksek Baytar mektebinden aldığım mezuniyet sertifikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 929 mezunlarından Ahmet Celâl.

BERLİTZ

Yalnız
ASRÎ LİSANLARI öğretir.
FAKAT.....
İYİ öğretir.
Her lisanda hususî ve umumî dersler
TECRÜBE DERSİ MECCANENDİR.
Adres: 356 İstiklâl caddesi - Ankara Hacı Bayram caddesi

Toptancılara
Elbise, Muşamba, ve Pardesü
üzerine mübayaatınızı yapmazdan evvel her halde: İstanbulda - Galatada Karaköyde kâin meşhur:
EKSELSİOR
Büyük Elbise Fabrikasını
ziyaret etmeniz, menfaatınız iktizasındandır

Taksim Bahçesinde
BÜYÜK MUSİKİ ZİYAFETİ
Muallim ZEKİ Beyefendi idaresindeki
Riyaseti Cumhur SENFONİK ORKESTRASI
tarafından bu akşam saat 21,1/2 tan 23 e kadar zirdeki program dairesinde müstesna bir senfonik konser verilecek
PROGRAM:
1 — Bethoven - Symphoine Pastoral, 2 — Wagner - Ouverture Tanhoizer, 3 —Borodin - Kervan, 4 —Borodin - Prens igor.

2500 Lira Mükâfatlı 931 İkinci Kurası
1 Teşrinievvelde Çekilivor

Birinci mükâfat	750 lira
İkinci mükâfat	250 „
10 kişiye (yüzer liradan)	1000 „
10 kişiye (ellişer liradan)	500 „

Türkiye İş Bankası

İngiliz İnas Mektebi
Tedrisat 23 Eylûl Çarşamba günü başlıyor.
Talebenin kabulüne müteallik matbu istida evrakı mektepte ebeveyninin emrine amade tutulmaktadır. Londradan avdet edecek olan mektep müdiresi ebeveyni 16 Eylûlden itibaren Pazardan maada her gün saat 10 dan 12 1/2 ve 14 ten 16 ya kadar kabul edebilecektir

Türk Maarif Cemiyeti
Bursa Kız Lisesi
Türk Maarif Cemiyeti tarafından Bursada açılan Kız Lisesi Talebe kaydına devam ediyor. Leylî ücreti 210 liradır, memur çocukları için yüzde on tenzilât vardır. Neharî 45 liradır. Tedrisat 19 Eylûlde başlıyacaktır. Taşradan müracaat ednlerin bir an evvel kaydolunmaları.
Adres: Bursa, Kız Lisesi

Edirne 15 inci Hudut taburu Kumandanlığından:

Kıt'ası		Cinsi	Miktarı kilo	İhale tarih ve günleri Münakasa şekli	Tarih	Gün	Saat
Edirne:							
Hudut	Tabur	XV. Dakik	82000	kapalı	20-9-931	pazar	9
„	„	„ Sığır eti	17800	„	„	„	„
„	„	„ Sade yağı	1600	Alenî	„	„	„
„	„	„ Tuz	2500	„	„	„	„
„	„	„ Bulgur	2000	„	„	„	„
„	„	„ Pirinç	3000	„	„	„	„
„	„	„ Makarna	2500	„	„	„	„
„	„	„ Nohut	2500	„	„	„	„
„	„	„ Fasulya	2000	„	„	„	„
„	„	„ Şeker	1000	„	„	„	„
„	„	„ Kuruüzüm	1500	„	„	„	„
„	„	„ Z. yağı	200	„	„	„	„
„	„	„ Sabun	900	„	„	„	„
„	„	„ Sirke	200	„	21-9-31	pazartesi	„
„	„	„ K. soğan	1800	„	„	„	„
„	„	„ B. peynir	2000	„	„	„	„
„	„	„ Zeytin	2000	„	„	„	„
„	„	„ Çay	120	„	„	„	„
„	„	„ Gaz yağı	3000	„	„	„	„
„	„	„ Odun	120000	„	„	„	„
„	„	„ Arpa	50000	„	„	„	„
„	„	„ Ot	24000	„	„	„	„
„	„	„ Saman	26000	„	„	„	„
„	„	„ Patates	7000	„	„	„	„

Emniyet Sandığı Emlâk müzayedesi

Kat'î karar ilânı

Müzayede bedeli	Hesap No.	MERHUNATIN CİNS VE NEV'İLE MEVKİ VE MÜŞTEMİLÂTI	Borçlunun ismi
211	2670	Üsküdarda Selâmi Aliefendi mahallesinde Çıkmazkürkçü sokağında eski 7 ve yeni 9 numaralı yetmiş arşın arsa üzerinde kârgir üç katta dört oda bir sofa bir antre bir malta küçük taşlık bir mutfak bir koridor iki methali havi bir hanenin tamamı. (İcra beyannamesinde mezkûr bir hanenin üstünde 11 numaralı görülmektedir).	Mardires Veledi Sahak Ef. ile Kuhar Eklânt H.
157	3509	Üsküdarda Selimiye mahallesinde elyevm dayakadın sokağında eski 17, 19 ve yeni 75, 13-2 numaralı elli arşın arsa üzerinde ahşap iki katta beş oda bir avlu bir kuyu ve on yedi arşın arsa üzerinde bir mutfak ve yüz seksen üç arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Ayşe ve Muammer ve Hikmet Hanımlar ile Şaban, Muzaffer, Mehmet Efendiler
400	7029	Fatihte Kumrulumescit Mimarsinan mahallesinde Yeşiltulumba sokağında eski 14,14 mükerrer ve yeni 24-1, 24-2 numaralı yüz doksan dokuz arşın arsa üzerinde biri beş oda iki sofa bir methal bir antre bir mutfak bir taşlık kömür ve odunluk bir çıkması diğeri yedi oda iki sofa bir kiler bir kömür ve odunluk bir methal bir antre bir hamamı havi bir hanenin tamamı.	İbrahim ve İdris Efendiler.
200	7043	Fatihte Manisalı Mehmetpaşa mahallesinde yukarı meydan Atpazarımeydanı sokağında eski 17 ve yeni 23 numaralı yetmiş arşın arsa üzerinde 2 yanduvarı kârgir ve önü ahşap olmak üzere iki katta üstünde bir odayı havi mükaddema arsa elyevm bir dükkânın tamamı. (Ahır olarak kullanılmaktadır).	Hidayet Ef. Naciye H.
853	7126	Üsküdarda çamlıcanın İcadiye caddesinde eski 6 mükerrer ve yeni 84, 86 numaralı yüz on arşın arsa üzerinde ahşap bir buçuk katta biri sandık oda olmak üzere altı oda iki sofa iki antre bir mutfak bir kiler iki sarnıç bir balkon ve altmış arşın arsa üzerinde iki oda bir ocak mahalli ve beş yüz otuz beş arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Hatçe Mesrure ve Fatma Macide Hanımlar
434	16498	Beylerbeyinde Küplüce mahallesinde Şemsibey ve Çamlıca caddesinde eski 44, 48, 44, 46, 53, 44, 44, 48, 44, 48-1 ve yeni 30-1, 122, 122, 97 numaralı ber mucibi senet yüz elli sekiz dönüm bir evlek yetmiş altı arşın muhterik konak arsası ve tarla ve arazinin tamamile karlık tarlanın sülüsan hissesi.	Zekiye H.

Yukarıda cins ve nevile mevki ve müştemilâtı yazılı emvali gayri menkulenin icra kılınan âleni müzayede neticesinde hizalarında gösterilen bedellerle müşterileri üzerinde takarrür etmiş ise de mezkûr bedeller haddi lâyıkında görülmediğinden tekrar (otuz bir) gün müddetle ilân edilmelerine karar verilmiş ve 21 Teşrinievvel 931 tarihine müsadif Çarşamba günü katî kararlarının çekilmesi takarrür eylemiş olduğundan yevmi mezkûrda saat ondörtten onbeş buçuğa kadar Sandık İdaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Fransızca tercüman aranıyor

Yeşilköy Hava Makinist Mektebi Müdürlüğünden

Yeşilköy Hava Makinist Mektebi için Fransızça lisanına tamamile vâkıf ve müsabaka ile bir tercüman alınacaktır.

Taliplerin her gün mektep müdiriyetine müracaatla şeraiti anlamaları lâzımdır. (2348).

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Mudanya - Bursa hattında yolcu ücretlerinden mühim tenzilât

15 Eylûl 931 tarihinden itibaren Mudanya - Bursa hattında, yolcu ücretlerinde mühim nisbetlerde tenzilâtı havi 1 numaralı tarife tatbik edilecektir. Nakliye vergisi dahil olduğu halde Mudanya - Bursa yolcu ücretleri, İ inci mevki için 75, İİ inci 60, İİİ üncü mevki için de 30 kuruştur.

Diğer istasyonlar arasındaki ücretler de bu nisbetlerdedir.

Fazla tafsilât için Mudanya - Bursa hattı istasyonlarına müracaat edilmelidir. (2352).

Istanbul Evkaf müdürlüğünden:

Ankarada en şerefli mevki olan İstiklâl caddesinde kâin 26 daireyi ve sinema, gazino ile müteaddit mağaza ve yazıhaneleri müştemil, elektrik, hava gazı, kalörifer, sıcak ve soğuk su tesisatı gibi bütün levazımı cami bulunan ve ikinci vakıf apartımanı namile maruf binanın heyeti umumiyesi toptan on sene müddetle kiraya verilmek üzere 9-9-931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Taliplerin şeraiti anlamak ve bu bapta tafsilât ve malûmat almak için Ankara ve İstanbul Evkaf Müdiriyetlerine müracaatları ve bu şeraite göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını da yevmi ihale olan 30-9-931 tarihine müsadif çarşamba günü saat on altıya kadar Ankara Vilâyeti Mektupçuluğunda müteşekkil evkaf ihale komisyonuna tevdi eylemeleri ilân olunur. (2354).

Tahlisiye Umum müdürlüğünden:

Rumeli Tahlisiye mıntakasının merkezi olan Kumköyünde "Kilyosta" pazarlık suretile müceddeten bir garaj yaptırılacaktır.

Garajın bedeli keşfi 2304 liradır.

Evrakı keşfiyesi Galata rıhtımında Maritim hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğündedir.

Pazarlığa iştirak etmek istiyenlerin 21 Eylûl 931 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte Tahlisiye Umum Müdürlüğü mübayaa komisyonuna gelmeleri. (2344).

Adapazarı Ziraat Bankasından:

Merkezi İstanbulda bulunan Adapazarı Ahşap ve Demir malzeme imalâthanesi Türk Anonim Şirketi tarafından ciheti karzdan dolayı Bankamıza merhun Adapazarında İstasyon civarında kâin ve sağı Hafız Ahmet ve Ambarlı oğlu veresesi ve Çavdar Mehmet tarlası, solu Tabakhane caddesi arkası Çarksuyu mecrası cephesi Tren yolu ile mahdut ahşap ve demir malzeme fabrikasını teşkil eden yedi pavyon iki ambarı müştemil bir bap Müdüriyet dairesi, Motör ve tezgâhları ve teferruatı sairesi, hezerhane, tesviyehane, dökümhane, marangozhane ve müteaddit motör, dinamo makinelerini havi elektrik dairesi ve yirmi dört dönüm bir evlek yüz yetmiş arşın tarlayı muhtevi emvalin 1697 numaralı kanuna müsteniden bir buçuk ay müddetle ve açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır.

İhalei evveliyesi 1931 senesi Eylûl ayının otuzuncu çarşamba günü saat 14 te Adapazarında Ziraat Bankasının bulunduğu binada yapılacaktır. Talip olanların ve arttırma şartları hakkında daha fazla izahat almak ve fabrikayı görmek istiyenlerin Adapazarında Ziraat Bankasına lüzumu müracaatlrı ilân olunur. (2350)

Sıhhat ve içtimaî muavenet Vekâletinden:

1 — Şartnamesinde yazılı beş doğum ve çocuk bakım evi için 244 kalem,

2 — Zonguldak hastanesi için şartnamesinde yazılı yüz dört kalem,

3 — Sivas Nümune hastanesi için şartnamesinde yazılı 60 kalem,

4 — Erzurum Nümune hastanesi için şartnamesinde yazılı 58 kalem ilâç, ecza ve sair sihhî malzemenin kapalı zarf usulile 19-9-931 tarihinde saat 15 te Ankarada Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde ihaleleri yapılacaktır.

Taliplerin şartnameleri görmek üzere Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbulda Sihhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve iştirak edeceklerin bunların şartnamelerine göre tanzim edecekleri teklifname ve teminatlarını Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine vakti muayyeninde tediye eylemeleri.

Deyin limühaberine raptedilen matlubat hakkında

Liseler muhasibi mes'ullüğünden:

Liseler Muhasibi Mes'ullüğünden verilmiş olan deyin ilmühaberleri muhteviyatlarından kısmen veya tamamen mahsup ettirilmiyen matlubat için tasfiyei düyun tahvili itası mukarrer bulunduğundan eshabı matlubun Mayıs 32 gayesine kadar bulundukları mahallerin en büyük mal memuruna ba istida müracaatla müsaddak numara pusulası almaları ilân olunur.

Ist. P. T. T. Başmüdürlüğünden:

Yalova kaplıcalarında inşası mukarrer P. T.T. binası yirmi gün müddetle aleni münakasaya vazolunmuştur. Taliplerin % 7,5 teminatı muvakkate akçesini hamilen 19-9-931 cumartesi günü saat 15 te Başmüdiriyette müteşekkil komisyona, kroki ve şartnamesini görmek için de her gün Başmüdiriyet Tahrirat kalemine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Istanbul Deniz Levazım Satın alma komisyonundar.

40 ton mazot Aleni münakasa ihalesi 9-9-931 Çarşamba saat 11

15 kalem dikiş ve kundura malzemesi Aleni münakasa ihalesi 10-9-931 Perşembe saat 11 de

11 kalem levazımı mütenevvia Aleni münakasa ihalesi 10-9-931 Perşembe saat 14 te

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda yazılı üç kalem malzeme hizalarında gösterilen gün ve saatlerde ihaleleri icra edilecektir. Şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün ve vermek istiyenlerin yevmü ihalede ve muharrer saatte teminatları ile Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları.

Istanbul Jandarma imalâthanesi müdürlüğünden:

Jandarma ihtiyacı için kapalı zarfla (1898) tüfek kayışı 3967 bel kayışı 2068 omuz kayışı 2021 kütük 4550 süngülük 620 şarjor kılıfı arka 248 şarjor kılıfı askı kayışı satın alınacaktır. Münakasa 14-9-931 pazartesi günü saat 15 te Gedikpaşa Jandarma İmalâthanesinde icra edilecektir. Talip olanların komisyona müracaatları.

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştabipliğinden

Merkezimiz itlâfıfar ameliyatında kullanılmak üzere beş kalem tephir levazımı aleni münakasa suretile mübayaa edilecektir.

Yevmi münakasa 24 Eylûl 931 perşembe günü saat on dörtte tesbit edilmiş olduğundan taliplerin mezkûr Levazıma ait şartnameyi görmek üzere her gün Galata Kara Mustafa Paşa sokağında merkezimiz Levazım Dairesine ve münakasaya iştirak etmek üzere dahi aynı günde merkezimizde müteşekkil mübayaa komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Istanbul Sıhhî Müesseseler Mübayaa Komisyonu Riyasetinden:

Şişlide çocuk hastanesi için lüzumu olan muhtelif cins tıbbî ecza tanzim edilen olbaptaki şartnamesi veçhile ve 29 Eylûl 931 salı günü saat 16 da aleni münakasa suretile mübayaa edilmek üzere münakasaya konulmuştur. Bu baptaki şartnameyi görmek ve fazla izahat almak istiyenlerin mezkûr komisyona müracaatları lân olunur. (2250).

Defterdarlık ilânları

1927 Malî senesi nihayetine kadar Millî hükûmet bütçelerine müteallik borçlarla Millî Hükûmetin zamanına ait bütçe ve adi emanet hesaplarında kayıtlı borçların alacakları 1513 No. lu kanun mücibince Şubat 930 nihayetine kadar müracaatla müracaat vesikası almışlardır. Tayin edilen bu müracaat müddetinin hitamından sonra tebeyyün ve tehakkuk eden bu gibi borçların alacaklıları için 1-4-931 tarihinden itibaren bu kere kabul edilen 1783 numerolu kanun mucibince altı ay daha müracaat müddeti tayin olunmuştur. Eylül 930 nihayetine kadar hitama erecek olan bu altı ay müddet zarfında alâkadaranın mahali ikameti itibarile tabi oldukları en büyük mâl memuruna ba istida müracaat ederek mürcaat vesikası almaları lâzım geldiği ilân olunur.

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Rumeli Tahlisiye mıntakasının merkezi olan Kunköy (Kilyos) ile Darboğaz arasında mevcut Tahlisiye binalarındaki tamirat kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Taliplerin zarfları 23 Eylûl 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 18 e kadar Galata rıhtımında Maritim Hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğüne teslim etmeleri ve zarflar 24 Eylûl perşembe günü saat on dörtte açılacağından taliplerin Tahlisiye Umum Müdürlüğü Mübayaat komisyonunda hazır bulunmaları ve keşif evrakının Müdiriyeti Umumiyede olduğu ilân olunur.

Fatih - Çarşamba'da: Ana ve İlk kısımları havi
HAYRIYE İLK MEKTEBİ
15 senedenberi tedrisatındaki intizam ve ciddiyeti ile tanınmış olan mektebimiz kız ve erkek talebe kaydına başlamıştır. Her gün müracaat edilebilir.

Yavrular Yurdu
Ana ve ilk mektep kısımlarını havi son sistem tedris ve terbiye yuvasıdır. Çemberlitaş Evkaf müdürlüğü arkabahçesi ittisalinde No. 35

3 üncü Kolordu ilânları

Sökedeki kıtaat ihtiyacı için sığır eti ve arpa kapalı zarf münakasaya konulmuştur. İhalesi 24-9-931 perşembe günü sığır eti, saat 16 da. Arpa saat 15 te, Sökede askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır, (şartnameleri İzmir, Aydın, Denizli satın alma komisyonlarında mevcuttur.) Taliplerin şartname almak ve münakasaya girmek üzere teminat ve teklifnamelerile Sökede mezkûr komisyona müracaatları (275) (2208).

* * *

Tophane fırını için odun aleni münakasa usulile alınacaktır. Şartname ve evsafı görmek istiyenlerin her gün ve taliplerin de vakti muayyeninde 3. K. O. SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (218)

350,000 kilo Fırın odunu 15-9-931 saat 15 te.

* * *

Çatalca Mst. Mv. kıtaat müessesatı ihtiyacı için aşağıda yazılı hamam odunu aleni münakasa suretile satın alınacaktır. Şartname ve evsafı görmek istiyenlerin her gün ve taliplerin de vakti muayyeninde 3. K. O. SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (216).

60,000 kilo Hamam odunu 15-9-931 saat 16 da.

* * *

Çatalca Mst. Mevkii ihtiyacı için aşağıda yazılı fırın odunu aleni münakasa usulile satın alınacaktır. Şartname ve evsafını görmek istiyenlerin her gün ve taliplerin de vakti muayyeninde 3. K. O. SA. AL. KO. nuna müracaatları. (21[illegible])

80000 kilo fırın odunu 15-9-931 saat 15 te.

* * *

İzmir müstahkem mevkii efradı için iki kalem erzak kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi aşağıda hizalarında gösterilen gün ve saatlerde İzmirde müstahkem mevkii satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve münakasaya girmek üzere teminat ve teklifnamelerile mezkûr komisyona müracaatları. (253)

Sade yağı 17-9-931 Perşembe saat 15 te

Patates 19-9-931 cumartesi saat 15 te

* * *

Selimiye kışlası topçu alayı hayvanatının ahırlarının onarımiri aleni münakasaya konmuştur. İhalesi 16 Eylûl 931 çarşamba günü saat 15 te Fındıklıda 3. K. O. Satın Alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname ve keşifnamesini komisyonumuzda görmeleri ve münakasaya girmek istiyenlerin de yevmi mezkûrda teminatlarile hazır bulunmaları. (237).

* * *

Yulaf ve arpa ayrı ayrı şartnamelerle ve kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 29-9-931 salı günü saat 14 te İzmitte Askerî SA. AL. komisyonunda yapılacaktır. (Şartnameleri komisyonumuzda mevcuttur), taliplerin şartnameyi almak ve münakasaya girmek üzere teminat ve teklifnamelerile mezkûr komisyona müracaatları. (287) (235[illegible])

Üsküdar bankasından:

Üsküdar Bankası Türk Anonim Şirketinin bazı hissedarları tesbit etmiş oldukları hisselerin bedellerini kanunî müddete vermediklerinden Ticaret Kanunu mücibince [illegible] riklik sıfatını zayi ettikleri ilân olunur. Üsküdar Bankası müdürlüğü.

MILLIYET MATBAASI